

ARADI KÖZLÖNY

Arad 52. No. 111.
1938. május 20., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Redacția și Administrația:
Arad. Butev. Reg. Ferdinand No. 4.

Ha komolyan akarják . . .

Külföld, hogy most majd egyidőben — történelmileg mért egyidejűségben — a kormányváltások egész sora játszódik le. Bizonyára közös okból is. Csak nemrég alakult meg Daladier kormánya, hogy egyszer már véget vessenek a tetemes francia válságoknak, melyek „járványszerű” hatást gyakoroltak mindenfelé. A mostani fordulatok azonban tulajdonképpen távolabbról erednek. Ezen szigorú visszavonulása földrengésszerű volt. Az angol és francia belpolitika gyöngékedése folytatódott alkalom lett Ausztria drámájának hirtelen megoldására, miután látszólagos kormányváltásokból: Schuschnigg utolsó átalakulási kísérletéből és Sey-Inquart hatalomra kerüléséből ki lehetett alakítani egy váratlanul kényelmes Anschlusst. Az olasz—angol egyezmény megkötése után Chamberlainnek egy ringó kormányhajón éppen tegnapelőtt kellett átalakítást végezni. Új kormány alakult Belgiumban és megint elcsodálkozhatunk, hogy a nyílt jobboldali politika terjeszkedési korában Spaak érvényesítette országa hagyományát; a határozott világszemléletű történelmi pártokból, szociálista, katolikus és szabadelvű koalíciót kovácsolt össze. Kormányváltás történt Magyarországon is.

Tudjuk, hogy mindenütt nyilvánvalók a közvetlen és helyi elrendelések. Természetesen Daladiernek le kellett szerelnie a hatalmas munkásharcokat s pénzügyi egyeduralmat szerelni a frank megmentésére. A megújított angol kormánynak gyöngéitennie kell a munkáellenzék támadó erejét a légügyi elégtelenség igazsága folytán; Spaaknak meg kell állítania megint lejtőre került „belgájakat”. Imrédynek pedig megfékezni a szélsőséges kilengéseket továbbá a földkérdés megoldására és az 5 éves gazdasági terv részére tárgyi alapot létesíteni. De nem véletlenül történt, hogy ezek a kormányváltások „egyidőben” fakadtak. Látható és rejtett összefüggések vannak. A háttérben közös okok is hatnak: valami kor-, sőt időszzerű. Nem kell sok szót vesztegetni a fontos körülményekre. Ezen távozása nyilvánvalóvá tette, hogy a világ békéjét nem lehet másként megmenteni, csak a befejezett tényekben való belenyugvással a nyert időben a fölfegyverkezést érdek fokozottabb szolgáltatásával és az új realizmus Dunárea—dunavölgyi kielégítésével. Valamennyi kormányváltásban kinyomozható ez a közös felismerés, valamint igazolás. Az új Chamberlain-kormány az esetleges bukás és egy jövőbeni spanyol bonyodalom előtt még egyszer megkísérli, hogy az olasz—angol és francia szerződéssel a tarsolyában megőrizze a Földközi-tengeri egyensúlyt, összekovácsolja támadás-erejűvé a London—Páris-tengelyt és életre szítja megint a Népszövetséget. Daladier főleg a Dunárea—Dunavölgy felé veti Anglia mellé az új francia virtualitást. A belga kormánynak a semlegesség további kiépítésére és a minden irányban érezhető német nyomás enyhítésére kell törekednie. Imrédy el nem használt lehetőségeit szintén az erősen kihangsúlyozott béke szolgálatába állítja és pedig a honvédelem fejlesztésével is, a nyugati demokráciák és a kisantant felé közeledéssel viszont a magyar határookra és magyar kisebbségekre nehezedő nyomást akarja kisebbiteni, ami a Dunárea—Dunavölgy lecsillapításához és gaz-

A Spanyolországba irányuló nagyarányú olasz hadianyagszállítások miatt megszakadtak az olasz—francia tárgyalások

Anglia elfismeri az olasz császárságot, de Halifax „nagy súlyt helyez a spanyol kérdés sürgős elintézésére”

Veszélyben az angol-olasz jegyzőkönyv érvényessége is

Londonból jelentik: A francia—olasz tárgyalásokban felmerült nehézségek idegességet keltettek Párisban, habár a közvélemény egyrésze reméli, hogy Anglia közvetítésével sikerül elhárítani a váratlanul keletkezett akadályokat. A lapok agodalommal mérlegelik a nehézségek esetleges következményeit. A Jour az eseményekről a következőket írja:

Ha nem sikerül megegyezésre jutnunk Rómával, akkor

az angol—olasz megegyezés is meghiusul, ami magával hozná az angol kormány gyors bukását és a konzervatív többség soraiban nagy zavart okozna.

Ezt a munkáspárt könnyen kihasználná a maga számára abból a szempontból, hogy

Eden kerülne ismét a külügyminiszterium élére.

amit az angol konzervatívok egy része is támogatna.

A Matin szerint Ciano gróf olasz külügyminiszter tegnap közölte Blondel római francia ügyvivővel, hogy Olaszország addig egyetlen önkéntest sem hajlandó visszavonni, amíg Franciaország végérvényesen nem hajlandó módosítani eddigi spanyol politikáját. Az olasz kormány ezért már felkérte a francia kormányt, hogy hozzon ebben a kérdésben hatá-

rozott döntést, mert ellenkező esetben az olasz—francia megegyezés egyelőre függőben marad.

A francia jobboldali lapok különben arról számolnak be, hogy

a hadianyag-szállítás sohasem folyt olyan nagy mértékben, mint az utóbbi hetekben és naponta 60—70 gépkocsi hadianyagra-komány megy át a Pyrenneusokon Spanyolországba.

Londoni jelentés szerint a spanyol kérdésben megindult angol-francia megbeszélések annyira előrehaladtak, hogy Plymouth lord, a semlegességi bizottság elnöke most már a bizottság többi tagjaival is érintkezésbe lépett. Azzal a tárgyalással kapcsolatban, amelyet Perth lord római angol nagykövet Rómában Ciano gróf olasz külügyminiszterrel szerdán folytatott, illetékes angol helyen kijelentik, hogy a megbeszélések során ama nehézségekről volt szó, amelyek az olasz—francia megegyezés létrehozatalát akadályozzák.

A Press Associated annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy

a hadianyagszállítások miatt a francia—olasz tárgyalások egyelőre teljesen megszakadtak.

Az angol felsőház kész elismerni olasz Abessziniát, ha . . .

Londonból jelentik: A lordok házában a canterbury-i érsek beszédet mondott és kijelentette, hogy bár Abessziniá sorsa részvétet kelt, mégis el kell ismerni, hogy

az angol—olasz egyezmény fontos lépés a béke útján.

Éppen ezért nem bántja a lelkiismeret, mert „az ördöggel vásárt kötöttek”. Azt a kérdést teszi fel, vajon nem lehet-e az olasz kormányt rábírni arra, hogy Haile Selassie részére Abessziniának egy részét olasz fennhatóság alatt, de teljes autonómiával átengedjék.

Halifax lord külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy

ez a kérdés csak Olaszországra és Haile Selassiere tartozik.

Shell lord bizalmatlansági indítványt tett az etiopiai ügyvel kapcsolatban, mire Halifax kijelentette, hogy ezt az angol kormány nem

fogadhatja el, mert Olaszország ténylegesen meghódította Abessziniát. Az angol—olasz egyezmény az első lépés a béke felé és ezt arra akarjuk felhasználni, — mondotta a külügyminiszter — hogy tovább haladjunk az uton. Bármennyire is örömmel tölt el bennünket a megegyezés megkötése, ez még nem ok arra, hogy barátaink számát ne emeljük.

Azt szeretnénk elérni, hogy a gyanút és bizalmatlanságot kiküszöböljünk köztünk és Németország között.

Az olasz—angol egyezmény nem jelenti azt, hogy jóváhagyjuk Olaszország beavatkozását a spanyol ügyekbe. Lord Shell azt állította, hogy

a kism nemzetek angol—olasz egyezmény következtében bizalmatlansággal viseltetnek Nagybritanniával szemben.

Ezzel ellentétben megállapítható, hogy Genf-

dasági megerősödéséhez vezethet.

Aligha tévedünk, hogy a békevágy és erőfeszítés új fejezete nyíladozik a legutóbb kötött szerződésekben, beszédekben, kormányváltásokban. Mussolini egyezményei és genovai beszéde tanúsítják, hogy a Róma—Berlinterengelynek is békére van szüksége; Churchill és más angolok szavaival reményt nyújtanak,

hogy a legveszélyesebb viharok, a szudétákérdés nem fogja villámokkal felgyújtani a világot. Minden kormánybemutató-beszéd a béke megmentésének nagy idézetével fordul a szélrózsa minden irányába. A legtöbb helyen leszámolnak a szélsőségekkel. Szóval a békét meg akarják menteni. Meg is mentik, ha komolyan akarják, amit komolyan hirdetnek.

ben a francia kormány, a kisantant, a Balkán-szövetség és Belgium képviselői
a legnagyobb örömmel üdvözölték ak-
ciónkat.

Ne küldjenek az olaszok több önkéntest Spanyolországba

A Daily Express jelenti: Lord Perth római angol nagykövét kormánya utasítására sürgősen arra kérte Ciano gróf utján az olasz kormányt, hogy

e küldjön újabb csapatokat és fegyvereket Spanyolországba annak a híresztelésnek következtében, mintha Franciaország és a Szovjet újól beleavatkoznának a spanyol polgárháborúba.

Lord Halifax angol külügyminiszter nagy súlyt helyez a spanyol kérdés nehézségeinek

Egyedül Szovjetország nem fogadta kedvezően ezt az egyezményt.
Halifax lord beszéde után Sheil lord indítványát elutasították.

minél sürgősebb elintézésére, amitől sok függ. Anglia csak az önkéntesek elszállításának megkezdése után ismerheti el az abessziniai olasz hódítást. Amíg ez meg nem történt, addig az olasz—angol egyezmény sem léphet életbe. Az angol és a francia kormány meg- egyeztek az önkéntesek elszállításának tervében és ezt a tervet ma közlik az olasz kormányval. Remélik, hogy a semlegességi bizottság a jövő héten elfogadja a tervet és intézkedik arról, hogy az önkéntesek elszállítása haladéktalanul megkezdődjék.

Mit jelent a francia—olasz tárgyalás megszakadása?

Párisból jelentik: A Havas-iroda szerint a ma reggeli lapok az olasz—francia tárgyalások megszűnésének lehetőségéről és arról ír-
nak, hogy mi volna ennek a következménye nemzetközi szempontból.

A Figaro ezt írja: Róma és Páris között a tárgyalások megszakadása azt jelentené, hogy az angol—olasz jegyzőkönyv érvényét vesztené.

Az Excelsior hangsúlyozza, bármennyire is kívánnák a brit és a francia politikusok a meg-
egyezést, nem szabad megfeledkezniük Hitler kancellárnak a „Mein Kampf“-ban leszögezett diplomáciai tervéről, amely azt célozza, hogy

a franciák kikapcsolásával angol—olasz—német egyezmény létesüljön.

Ez a kísérletezés nagyon is átlátszó és maga után vonná az európai egyensúly felborulását, ami nem célja sem Angliának, sem Olaszországnak, mert csak a német hegemoniát támogatná ezzel.

A „L'Oeuvre“ így ír: Ugy látszik, hogy egy Berlin által támogatott olasz diplomáciai hadjárattal állunk szemben. Nem kétséges, hogy Ciano gróf lord Perth utján nyomást igyek-
szik gyakorolni Franciaországra, hogy a benemavatkozás utján Franco tábornokot támogassák a köztársasági Spanyolország

terhére. A másik cél az, hogy Anglia és Franciaország között nehézségeket támasszanak.

A Populaire szerint Mussolini a legtelje-
sebb mértékben ki akarja használni a fennálló nehézségeket saját számára. Miután Londonban és Genfben teljes elégtételt kapott Etiópiát illetően, most

meg akarja nyerni a játék másik részét, Spanyolországot is és azt reméli, hogy ezáltal Franciaország és Anglia között egyenetlenséget támaszthat.

Melegen ünnepelték II. Carol királyt a párisi román körben

Párisból jelentik: Mornet admirális elnökletével diszülést tartott a francia—román kör. Részt-
vett az ünnepségen a köztársasági elnök és a kormány megbízottja, a párisi román kolónia számos tagja. Amikor Mornet admirális az innepi beszé-
dében II. Carol király hatalmas munkájáról beszélt, amellyel ujjaszervezte az országot, az egész terem közönsége felállott és percekig szeretettel ünnepelte II. Carol királyt és a francia—román ba-
rátságot.

Juliusban utazik Berlinbe Viktor Emánuel

Rómából jelentik: Illetékes helyen közlik, hogy Viktor Emánuel király és császár elfo-
gadta Hitler német birodalmi vezér meghívá-
sát és július hó folyamán Berlinbe utazik.

Szombaton megnyílik a Simay-tüdő uszodája

Nyitva nők és férfiaknak együtt mindennap reggeltől estig. * Szezonbérlet. * Uszástanítás.

A kísértet

Írta: I. W. BALFE

Annette szülei sokáig ellenezték, hogy a lá-
nyak kezdő orvos felesége legyen. Azonban a fia-
talok szerelme győzedelmeskedett. Félévi házasság
után még mindig boldog szerelem uralkodott a
házuk tájékán, de mindketten kezdtek észrevenni,
hogy zátonyos tengeren hajóznak. Eric szenvedé-
lyesen szerette az asszonyt, de még a szellőre is
föltékeny volt, amelyik a szőke fürtjeit végigsimi-
totta. Különb is tépelődő természetű ember volt.
Minden odavetett szót felkapott és abból a nya-
katekert következtetések egész sorát vezette le.

Ilyen természetű férfi oldalán az asszonynak
óvatosságnak megfontoltnak kell lennie. Annette
mindennek ellenkezője volt. Bájos, holondos, gya-
nutlan teremtés volt, aki mindig csak akkor kez-
dett a kimondott szó jelentőségén gondolkodni, mi-
kor Eric már felkapta a fejét és megszokott gya-
nakvó pillantásával nézett vele szembe. Olyan jó-
hiszemű, ártatlan lelki asszonyka volt, hogy ha va-
lamikor igazán valami kalandba keveredett volna,
azt bizonyára azonnal nevetve elmesélte volna
Ericnek.

Egy este a vacsoránál a következő kalandról
számolt be:

— Te, Eric... hogy ma mi történt velem!
Amikor a szabónőmtől a próba után hazaindul-
tam, a Ludgate-körnél felugrottam a 68-as szá-
mú autobuszra. A kalauz odalépett hozzám. Be-
mondtam, hogy átszállójegyet kérek, mire ő letép-
te, kilyukasztotta és átvujtotta. Benyultam a re-
tikülömbe és rémülten vettem észre, hogy az anró-
pénztárcám nincs benne. Talán a szabónőnél a
zsebkezdőmmel kirántottam... holnap bizonyára
megkapom, ha ott esett ki. De egyelőre ott állt
előttem a kalauz, kezében az átlukasztott jegy-
gyel és türelmetlenül várta a pénzt. Körülnéztem,
hogy nincs-e véletlenül ismerős az autobuszon, de
csupa idegen arcot láttam. Ekkor egy idegen ur,
aki — mert közben újabb megállóhoz értünk —
éppen le akart szállni, visszafordult a kalauzhoz,
átadta neki az átszállójegy árát és csak ennyit
mondott: „a hölgy jegyért...“ Ezzel le is szállt,
az autobusz pedig tovább gördült.

Eric vészjósló tekintetét végigjártatta Annet-
te nevető arcán és egyelőre csak hümmögött.

— Amikor az ur már leszállt utána akartam
kiáltani, hogy a címét megtudjam és a pénzt neki
megküldhessem, de már eltűnt a tömegben. Mit
szólt hozzá, milyen furcsa eset?

— Furcsa?... jegyezte meg Eric jéghideg
hangon. — Inkább megdöbbentő léhaságnak tar-
tom, hogy te egy ismeretlen aszfaltbetyárnak meg-
engeded, hogy érted/fizessen. Ez az ismerkedés
legarcátlanabb fogása!

— Ne nevetesd ki magad, Eric — szólt rá az
asszony elkomolyodva — miféle aszfaltbetyár az,
aki úgy eltűnik a tömegben, hogy még a nyomát
se tudtam megtalálni. Ha ismerkedni akart volna,
ott marad mellettem!

— Ártatlan libuska vagy, drágám — mondta
Eric epésen, — majd meglátod, hogy ez az ember
megvár téged ugyanazon a vonalon és kikezd ve-
led. Megvan hozzá a jogcime, mert... a hitele-
ződdé tetted!

Felállt az asztaltól, odaállt az ablakhoz és
idegesen dobolt az üvegen. Az arca eltorzult a ke-
serűségtől, amelyet esztelen féltékenységgel me-
sterségesen idézett fel a lelkében. Azután visszafor-
dult és haragtól szikrázó szemmel nézett farkas-
szemet Annette-el, aki kétségbeesetten kiáltott fel:
— Az Istenért... ne bámulj reám, mint vala-
mi örült!

Ez volt az első súlyos összeveszésük.

Eric nem hozta többé szóba az esetet, de ál-
landóan rosszkedvű volt, nem evett, nem
aludt rendszeren, rohamosan elkezdett soványodni,
mint akit gyógyíthatatlan betegség emészt. Annet-
te kétségbeesetten figyelte meg a változást és ma-
ga is szinte idegbeteg lett. Már azt kezdte hinni,
hogy valóban nagy hibát követett el. De minden-
esetre látta, hogy a házasságuk nyugalmát Eric
rögeszmévé érlelődött tüprengése végleg aláássa.
A maga egyszerű gondolkodásával ugyan képtelen
volt megérteni Eric alaptalan féltékenységét, de
érezte, hogy ez az örület gyógyíthatatlanná vá-
lik, ha nem sikerül az urát valahogy megnyug-
tatni.

Almatlan éjszakákon igyekezett felújítani az
emlékezetében az autobusz ismeretlenjének elmo-
sódó képét. Akkor csak futólagos percig látta és
a kínos helyzet izgalmában nem figyelte meg a
külsejét. Csak arra emlékezett, hogy magas terme-
tű, elegáns férfi volt. Végre elhatározta, hogy fel-
kutatja. Körülbelül ugyanabban az időben, amikor

az a találkozás történt, lesbe állt a 68-as autobusz
megállójánál és élesen figyelni kezdte a férfiakat.
Amikor már harmadikban foglalta el őrhelyét, meg-
látott egy harmincöt év körüli elegáns urat, aki em-
lékeztette arra az idegenre. Merész elhatározással
odalépett hozzá és izgatottságtól remegő hangon
megszólította:

— Bocsásson meg, uram... körülbelül három
hét előtt ugyanezen az autobuszor, ön volt szives
a jegyemet kifizetni?

Az idegen meglepetten nézett Annette-re, az-
után összeráncolta a homlokát, mint aki erősen
kutat az emlékezetében. Majd mosolyogva így
szólt:

— Valóban... már emlékszem. Átszállójegyvet
váltott és nem találta a tárcáját. Igen, én tisztem
ki az árát. Bizony nem ismertem volna meg. Örül-
lök, hogy újra találkoztunk.

— Köszönettel vissza akarom fizetni a köl-
csönt — kezdte Annette, mivel pedig közben oda-
ért a 68-as autobusz, amelve az idegen urnak fel-
kellett szállnia, Annette is felszállt.

Leült és az idegen melléje ült. Mosolyogva
vette át a neki odanyújtott aprónémet és megje-
gyezte:

— Már el is felejtettem, hogy ilyen óriási
pénzösszeggel voltam a hitelezője.

Azután még néhány, félig tréfás megjegyzést
tette. Annette zavartan felborzolt. Feszélyezte a
helyzet. A második megálló előtt az ur így szólt:
— Ha megengedi, bemutatkozom: John Car-
ter vagyok.

— A filmszínész?...

— Az vagyok... a vizontlátásra.

Ezzel mosolyogva köszönt és leszállt.

Annette a vacsoránál elmondta Ericnek, hogy
véletlenül találkozott a „hitelezőjével“, megis-
merte és megadta neki a jegy árát.

— Miféle ember — kérdezte Eric gyanakvó
arcra.

— Valami öreg nyugdíjas bácsi lehet — fe-
lelte Annette, mire Eric arca felderült.

Ettől a perctől kezdve Eric újra jó étvágyal
evett, kedves és figyelmes volt, mint korábban.
Annette pedig megtanulta, hogy ha akár a fodrász-
ról, vagy a teniszmasteréről beszélt is, sietve hoz-
zátette:

— Nagyon kedves, rokonszenves öreg ur...

Daladier miniszterelnök a rémhírtérjesztők ellen

Párisból jelentik: A Havas-troda értesítése szerint csütörtökön délelőtt Daladier miniszterelnök fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a következőket mondotta:

— Rövid idő óta, valóságos szervezett állhírtérjesztési hadjárat indult meg az országban. Az állhírtérjesztőknek az a céljuk, hogy az országot állandó izgalomban tartsák. Egyik ilyen állhír az volt, hogy Franciaország utolsó tumot kapott volna bizonyos kérdésekben egy szomszédos államtól. Másik hír szerint Franciaország mozgósítást rendelt volna el.

— A legnagyobb szigorral fogunk eljárni ezekkel a rémhírtérjesztőkkel szemben. Franciaország elég erős ahhoz, hogy megvédje határait. A kormány minden ténykedése odairányul, hogy a béke védelmezője és fenntartója legyen.

XI. Pius pápa a horogkereszt ellen

Londonból jelentik: A Daily Herald római híradása szerint XI. Pius pápa diplomáciai tiltakozó iratot juttatott el Mussolini miniszterelnökhez, melyben az ellen foglal állást, hogy Hitler látogatása idején Rómát keresztény-ellenes jelvényekkel díszítették fel. A pápa jegyzékében hivatkozik az 1929. évi vatikáni-olasz szerződésre, amely arra kötelezi az olasz kormányt, hogy fenntartja és megőrzi Róma keresztény jellegét. Párisi híradás szerint a pápa legközelebb enciklikát ad ki, amelyben teológiai szempontból mond bírálatot a nemzeti-szociálistusokról.

Milyen okmányok szükségesek a soffőrvizsgálathoz

Az aradi rendőrség közlekedési ügyosztálya közli az érdekeltekkel, hogy mindazoknak, akik soffőrvizsgát óhajtanak tenni, kérvényt kell benyújtaniuk a rendőrkezesi irodához az alábbi okmányok mellékése mellett: születési bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány az ügyészségtől, katonai okmány, személyazonossági igazolvány, a pénzügyigazgatóság nyugtája, amely az ezer lejes vizsgadíjnak befizetését igazolja, a kiskorúak részére szülői beleegyezés, a hivatásos soffőrök pedig állampolgársági bizonyítványukat is be kell hogy mutassák. A jelentkezőknek 3 fényképet is mellékelniük kell.

Becsületes ember-e, aki elkívánja a barátja feleségét

Az aradi törvényszék érdekes felmentő ítélete egy becsületsértési perben.

Különös becsületsértési ügyet tárgyalt az aradi törvényszék második tagozatának Senciu-Stroescu-tanácsa. Costea Ioan Luntreni községbeli lakos indított becsületsértési pert Boar Dumitru földművestársa ellen, aki a nyílt uccán szemébe vágta, hogy „nem becsületes ember”. Boar Dumitru kihallgatása alkalmával elmondta, hogy jóbarátok voltak Costeával, aki egy este náluk volt. Felesége előtt megbeszéltek, hogy elmennek egy kicsit a kormába és amikor féluton voltak, Costea hirtelen azt mondta neki, hogy nincs kedve tovább menni, hazamegy és lefekszik. Costea ahelyett, hogy hazament volna, visszament Boar lakására, zörgetni kezdte az ablakot és Boar feleségét kérte, hogy engedje be hozzá. Az aszszony, aki egyedül volt otthon, nem engedte be férje barátját és amikor Boar hazajött, elmondta neki a különös esetet. Boar másnap délelőtt találkozott össze az uccán Costeával és felháborodásában vágta oda az inkriminált kitélt. A törvényszék elfogadta Boar védekezését és felmentette a becsületsértés vádjáról.

Szülő és Jaross csehszlovákiai magyar képviselőket is Londonba hívták

Az angol kormánykörök tájékozódni akarnak a csehszlovákiai magyar kisebbség ügyében is Henlein kihallgatást kér Hodzsa miniszterelnöktől

A bucarestli Timpul prágai tudósítójának értesülése szerint HENLEIN után most SZÜLLŐ Géza s JAROSS Andor csehszlovákiai magyar képviselők is meghívást kaptak Londonba. A meghívásnak szintén tájékoztatás a célja.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség prágai levelezője szerint Henlein kész megtenni az első lépést a cseh kormánnyal való tárgyalások megindítása felé, azaz fel fogja kérni Hodzsa miniszterelnököt, hogy fogadja ki-

hallgatáson, de előzőleg ismerni kívánja a nemzetiségi törvény pontos tartalmát, nehogy pártját csalódás érje. Henlein azt szeretné, hogy a prágai kormány a bizalom helyreállítása céljából előzetesen fontosabb engedelményeket tessen. A magyar és a lengyel kisebbségek vezetőivel csak a Henleinrel folytatott tanácskozások után kerül sor megbeszélésekre. Prágában ugyanis azt hiszik, hogy ami a szudéta-németeket kielégíti, azzal a többi kisebbségek is meg fogják elégedni.

Körülbelül 450 leies áron egységes gázálarctípus került Csehszlovákiában forgalomba

— Megjelent a gázálarcok kötelező beszerzéséről szóló rendelet —

Prágából jelentik: Prágában e napokban hivatalos hirdetményt tettek közzé, amely a gázálarcok kötelező beszerzését írja elő. Ezzel a hirdetménnyel kezdetét vette az az akció, amely biztosítja a gázálarcok beszerzését a lakosság minden rétege számára és elrendeli, hogy a vagyontalan állampolgárok anyagi viszonyainak megfelelően, vagy teljesen ingyen, vagy pedig jelentékeny árengedménnyel kaphassák meg az álarcokat.

A hivatalos jelentéshez fűzött kommentárokból kitűnik, hogy a rendelet a lakosság gázálarccal való ellátásának első szakaszát jelzi.

A hatóságok a rendelet értelmében fel fogják szólítani a lakosságot, hogy június 30-ig jelentkezzenek a gázálarcok beszerzésére. Több tagból álló családoknál a rendelet intézkedései szerint eddig a határnápig legalább egy gázálarcot kell beszerezni, míg a további

álarcok beszerzésére egyenként kéthónapi határidőt ír elő a rendelet.

Eddig 11 hatóságilag engedélyezett gázálarctípus került forgalomba Csehszlovákiában. Az illetékes hatóságok valamennyi típust felülvizsgálták és megállapították, hogy alkalmas a mérges gázok elleni védekezésre. A hatóságilag engedélyezett gázálarctípusokat a külön engedéllyel rendelkező kereskedők fogják árusítani. Miután a hatóságok azt kívánják, hogy a lakosság olcsó áron jusson a teljes biztonságot nyújtó gázálarcok birtokába, az egyik gázálarctípust, még pedig az „FM-la” jelzésű standardizált s 83 koronás áron hozzák forgalomba. Ebben az áron már benne van a gyár és a közvetítő kereskedő polgárt haszna, valamint az az illeték is, amelyet minden gázálarc árához hozzácsapnak a vagyontalan lakosság gázálarc-szükségletének fedezésére.

Kivégezték, mert merényletet akart elkövetni Sztalin ellen

Rigából jelentik: A lett fővárosba érkező hírek érkeztek a Stalin elleni összeesküvésről. Eszerint Rogoff ezredes, az egyik leghíresebb szovjetrepülő, a moszkvai repülőtér parancsnokát bízták meg azzal, hogy repülőgépről több bombát dobjon le arra az épületre, amelyben Stalin lakik. A GPU idejében felfedezte a tervet, Rogoffot letartóztatták és azonnal agyonlőtték.

Miért lépett ki Chile a Népszövetségből?

Gentből jelentik: A Journal de Geneve hosszabb cikkben foglalkozik Chilének a Népszövetségből történt kilépésével. A lap rámutat arra, hogy Chile a legkisebb mértékre csökkentette igényeit, ezzel szemben jóakaratra és elemi udvariasságra számított. Ezt a gesztust azonban a népszövetségi tanács — a lap szerint

— nem tette meg. Hír szerint Litvinov külügy népbiztos Svájc semlegességének magatartását attól tette függővé, hogy Chile minél élesebb visszautasító választ kapjon. Moszkva ugyancsak kívánja kényszeríteni akarta Chilét a kilépésre.

CENTRAL: André Birabeau szellemi vezetőjének németnyelvű filmvetője

Fiam, a miniszter ur
Hans Meier, Hans Brausewatter, F. Rosay, Heii Finkenfelder

CORSO: Nyitott tétő! 5, 7-15 és 9-80
Kékszakáll 8. felesége
Gary Cooper és Claudette Colbert
„Sonnent-szerelád”, szenzációs színi és potkép.

„URANIA” 5, 7-15 és 9-30 órákor
Hűvös terem!
A színen legizgalmasabb filmje
Robinson Crusoe kalandjai
A HEGYEK TITKA
...Idegfejtő reputáció-teremtő

Vasárnap délelőtt tartják meg az aradi római katolikus egyházközség közgyűlését

Tegnap délelőtt tartották meg a római katolikus plébánián az aradi egyházközségi előjárósági ülést, amelyen megtárgyalták a május 22-én délelőtt 11 órakor megtartandó egyházközségi közgyűlés előkészületeit.

Az előkészítő ülés alkalmával a folyó ügyek elintézésén kívül dr. Boros Béni egyházközségi titkár ismertette a jelentést, amelyet a közgyűlés elé terjesztettek. Részletesen feltárta valamennyi ügyet, mely a közgyűlésen tárgyalásra kerül. A május 22-iki közgyűlést az aradi minorita kulturház kistermében tartják meg és ezalkalommal tárgyalják le a beérkezett indítványokat is.

Munkatársunk beszélgetést folytatott dr. Lakatos Ottó egyházi elnökkel, aki a közgyűlésre vonatkozólag a következő nyilatkozatot adta:

— Az egyházközségi közgyűlést az új alapszabályok értelmében tartjuk meg. A régi alapszabályok szerint a közgyűlést a múltban az új iskolai év kezdetén tartottuk, azonban most az új alapszabályok előírják, hogy az állami költségvetési év után, április, vagy május hónapban kell megtartani. Az egyházközségi közgyűlés lefolyásáról és tárgyrendjéről majd annak idején részletesen beszámolunk.

A csütörtöki előjárósági ülés, amelyen az egyházközségi közgyűlést készítették elő, déli egy óra után ért véget. Az ülésen dr. Lakatos Ottó plébános; egyh. elnök, dr. Széll Lajos világi elnök, dr. Parecz Béla, dr. Wild Endre, dr. Prohászka László, Boros Béni titkár, Alföldy Pál és Fischer Aladár előjárósági tagok vettek részt.

vezetők szolgálatot fognak tartani mindennap 9—11 óra között.

A zarándokvonat menetrendje

Pv. 631 számú vonat. Odamenet 1938. május 24-én kedden. Aradról indul 15.57, Curtici—Kürtösre érkezik 16.18 Curtici—Kürtös-ről indul 17.57, Lökösházára érkezik 18.15 (Középeurópai időszámítás szerint 17.15), Lökösházáról indul 17.45, Budapest Nyugatra érkezik 0.06.

Visszajövet, 1938. május 29-30 (vasárnap-ról hétfőre virradó éjjel) Pv. 650 számú vonat. Budapest nyugatról indul 1.32, Lökösházára érkezik 7.55, Lökösházáról indul 8.30, Curtici—Kürtösre érkezik 8.48 (Keleteurópai időszámítás szerint 9.48), Curtici—Kürtös-ről indul 11.48, Aradra érkezik 12.05.

*

Az aradi plébánia-hivatal kérésére közöljük az érdekelt katolikusokkal, hogy mindazok, akik a kongresszusra jelentkeztek, hétfőn egész nap átvehetik jegyeiket a plébánia hivatalban Oláh Ferenc hitoktató-lelkész-től, az utazási akció vezetőjétől.

Életbelépett a fürdőhelyek kedvezményes vasuti díj szabása

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága május 15-től kezdve életbeléptette a kedvezményes vasuti utazási tarifákat a következő fürdőhelyekre: Minden igazolvány nélkül és a régi nyolcnapos tartózkodás kötelezettsége nélkül 25 százalékos kedvezménnyel a következő fürdőhelyekre lehet utazni: Agigea, Bazna—Bázna, Băile Episcopesti—Püspökfürdő, Bicsad—Bikszád, Cojocna—Kolozs, Costin, Felix—Félixfürdő, Gura-Zlatnei Moldova, Lipova—Lippa, Moneasa—Menyháza, Movila-Moise, Ocna-Mures, Uiora—Marosujvár, Ocna-Sugatag—Aknasugatag, Ocnele Mari, Sângeorgiul de Mures—Marosszentgyörgy, Sângeorgiul Roman—Románszentgyörgy, Sămeșeni—Szamosfalva, Turda—Torda, Zizin—Zajzon, Baia-Mare—Nagybánya, Brașov—Brassó, Băița, Cămpeni, Colibița, Comarnic, Mercurea-Ciuc—Csikszereda, Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, Sibiu—Nagyszeben, Făgăraș—Fogaras, Prundul Borgaului, Rupea Hamorod—Kőhalom, Sighisoara—Segesvár, Beiuș—Belényes, Timișul de Sus—Felsőtemes, Timișul de Jos—Alsótemes, Toplița—Toplica.

Ezekre a fürdőhelyekre az induló állomáson egész jegy váltandó, hazafelé pedig a für-

dőigazolvány alapján féláru jegy.

Minden igazolvány és a régi nyolcnapos tartózkodás kötelezettsége nélkül 50 százalékos kedvezménnyel lehet utazni a következő fürdőkre:

Băile Borsec—Borszék, Băile Herculane—Herkulesfürdő, Malnaș Bai—Málnás, Buzias—Buziás, Carmen Silva, Constanta, Mamaia, Calimanești, Covasna—Kovászna, Govora, Orăștie—Szászváros, Băile Ocna-Sibiu—Vizakna, Sovata—Szováta, Tușnad Bai—Tușnad, Vatra Dornei, Feldioara—Marosföldvár, Sft-Gheorghie—Sepsiszentgyörgy.

Az induló állomáson egész jegy váltandó ezekre a helyekre és a fürdőigazgatóság látta-mozása után a jeggyel vissza lehet utazni díjtalanul.

Az Oficiul Național de Turism, vagy ennek hiányában az illetékes primárok igazolványával szintén 50 százalékos kedvezménnyel, illetve a már megváltott egész jeggyel lehet visszautazni díjtalanul a következő helyekről: Călavcea, Pascași, P.-Neamțul, Râmnicul-Vâlcea, Olanesti, Sighisoara—Segesvár, Sovata—Szováta, Tg.-Ocna, Slameul Moldovei, Cetatea Alba.

Fontos tudnivalók

Az aradi zarándokvonattal utazók részére

Az aradi és aradmegyei római katolikus papság és az egyházközségi vezetők közül is számosan részt vesznek az Eucharisztikus Kongresszuson

Nemcsak Aradon, hanem a megyében is érdeklődés nyilvánult meg a Budapesten lévő Eucharisztikus Világkongresszus iránt. Aradról 292 zarándok jelentkezett, hogy helyet foglalhasson a zarándok-vonaton, amely május 24-én a kora délutáni órákban gördül ki az aradi állomásról. Aradmegyéből még többen jelentkeztek a társasutazásra, pontos adatokat azonban még nem lehet közölni, mert az aradi rendezőséghez még nem érkezett jelentés. Az aradi minorita-rendből is számosan vesznek részt a társasutazásban, így az utasok névsorában olvashatjuk dr. Lakatos Ottó plébános, Szalay Albert, Oláh Ferenc és Ádám Károly minorita lelkészek neveit. Az egyházközség vezető személyiségei is csaknem kivétel nélkül részt vesznek a római katolikus egyház nagy napjain.

A vonaton minden zarándok köteles azt a helyet elfoglalni, amelyik a részvételi jegyén (Cartea de Insciere) fel van tüntetve. A vagonok oldalára helyezett táblákon meg van jelölve, hogy milyen számú helyek vannak az illető vagonban.

Az utazás alatt minden zarándok egy román és egy magyar vasuti jegyet fog kapni a vonatot kísérő vezetőtől. Ezek a jegyek oda

és vissza utazásra szólnak, tehát ezeket a jegyeket gondosan meg kell őrizni a visszautazásra is. Ha valaki elveszti, ki van téve annak, hogy uirafizeti a jegyet.

Pénzkvitel: Minden zarándok 40 pengőt vihet ki magával.

Kiszállás utközben: Magyarországon ki és fel lehet szállani minden állomáson, ahol a zarándokvonat megáll.

Budapesten a zarándokoknak jelentkezni sehohsem kell.

Visszautazásnál kérjük a zarándokokat, hogy félórával indulás előtt legyenek kint az állomáson és foglalják el a vonaton ugyanazt a helyet, amelyiken jöttek.

Azok a zarándokok, akik beiratkoztak szállásra és ellátásra, kéretnek, hogy megérkezésükkor, amint kiszállnak a vonatból keressék a peronon azt a vezetőt, akinél jelzőtábla lesz, annak az intézetnek felírásával, ahová az elszállásolásuk szól. Gyülekezzenek köréje, hogy csoportosan vezethessék őket szállásukra.

A budapesti tartózkodás alatt a zarándokok felvilágosításért, utbaigazításért a Wagons-Lits Cook budapesti menetjegyirodájához fordulhatnak, Váci u. 6. sz. alatt, ahol a

Szigoruan ellenőrzik, betartják-e a vállalatok a légvédelmi utasítás előírásait

Az aradi légvédelmi központ értesíti valamennyi ipari vállalatot, amelyek kézhezkapták az 1. számú technikai utasítást, hogy minél sürűbben tartsanak légvédelmi próbákat. A helyi és központi szervek rövidesen sorozatos ellenőrzést fognak tartani a vállalatoknál abból a célból, hogy meggyőződést szerezzenek arról, hogy az egyes vállalatok légvédelmi osztagai ismerik-e kötelességüket. A személyzet kiképzésénél tapasztalt esetleges lanyhaságot szigoruan megbüntetik.

Porra égett egy község Buzău közelében

Buzăuból jelentik: Borzalmas tűzvész pusztított csütörtök reggel Persunari községben. A községi templom közelében egy tanyán keletkezett a tűz, amely a hatalmas szél folytán gyorsan tovább terjedt és fél óra sem telt el, amíg az egész falu lángokban állt. Buzăuból és Mizilből kivonultak a tűzoltók és hatalmas erőfeszítések árán sikerült a tűznek a szomszédos községre való áttérjedését megakadályozni. A falubeli helyzet rendkívül súlyos és a község nem egyéb füstölő romhalmazzal.

Sportvonat Párisba

Velence, Nizza és milánói kiszállásokkal

utlevél nélkül,

csak egy személyazonossági igazolvánnyal

Indul június 8.
Vissza június 23.

Részvételi díj:

II. oszt. Lei 8.600. III. oszt. Lei 6.500
oda és vissza

Beiratkozási határidő: június 1.

Az utazást rendezi

WAGONS-LITS//COOK

a football világ bajnokság hivatalos irodája

Prospektus, felvilágosítás, beiratkozás a
WAGONS LITS//COOK és „EUROPA”
Menetjegyirodákban

Miért bukott meg a Darányi-kormány?

A polgárság elvesztette hitét a lemondott miniszterelnök cselekvőképességében.

Herczeg Ferenc a következő érdekes és valószínű magyarázatát adja a magyarországi kormányváltásnak:

Az állam életében a kormány képviseli a törvényesség és rend elvét, ha éppen kell: a közvélemény ellenére is. Ezért feltűnő és kivételes esetnek minősíthető, ha a közvélemény követeli a kormánytól, szerezzon érvényt a törvényeknek és biztosítsa az országban a rendet. Az elmúlt napokban ilyenféle kivételes és feltűnő dolog történt Magyarországon.

Meg lehet állapítani, hogy az általános nyugtalanságot, mely az országot emésztette, nem annyira a jobboldali eszmék előtérbe nyomulása, mint inkább az a demoralizáló körülmény idézte fel, hogy a polgárság elvesztette hitét a kormányhatalom cselekvőképességében. Miként a multhan annyiszor: az élen levők határozatlansága ezuttal is bomlási tüneteket váltott ki az országban. Bomlás az, amikor a rész függetleníti magát az egész rovására; mikor a sejt föllázad a szervezet ellen.

A kormány végül csak azzal tudta megnyugtani az országot, hogy más kormánynak adta át a helyét. Hogy ezt könnyen, talán szívesen is tette, azt a javára írhatja a nemzet. Hogy az országgyűlés felsőházának volt-e valami köze a változáshoz, hogy a kormány adott esetben tullehet-e magát a felsőház egyhanguan megnyilatkozó bizalmatlanságán, mert — miként azt a bucsuzó miniszterelnök kifejtette — felelősséggel csakis a képviselőház többségének tartozik: az ebben a pillanatban nem fontos; fontos azonban, hogy ezuttal a nemzeti közvélemény, tehát az, amit politikai szempontból igazságnak kell neveznünk, a felsőházban szólalt meg.

Az új kormánytól mit vár a nemzet? Mindenek előtt azt, hogy állítsa helyre a törvényes rendet, biztosítsa a magyar nép minden fiának azt a lehetőséget, hogy békében és bizakodva végezhesse dolgát. Azokat a képzelt, vagy valódi veszedelmeket, amelyek Magyarország biztonságérzetét ma fenyegetik, talán nem lesz nehéz leszerelni. Nehézebb lesz levezetni, vagy legalább is gátak közé fognia a gyűlölködésnek és emberszólásnak azt a szennyes áradatát, melyet a demagógia az országra rázúdított. Az országra nézve mindenesetre megnyugtató tudat, hogy új miniszterelnökét a legtekintélyesebb angol sajtóorgánium hidegfeji és erőskezű férfinak nevezi és hogy a felsőházban van az országnak olyan ellenőrző szerve, melynek széles látkörében és bátorságában minden körülmények közt megbízhatik.

Fizessen etc MAJUSBAN a telefonra

1 MÁJUS 31-ig nem kell felszerelési illetéket fizetni

2 HA AZ ÚJ SZÁMLAZÁSI RENDSZERNEK A TELEFON ELOFIZETÉSI DIJÁT ALACSONY HAVI RÉSZLETEKben KELL FIZETNI

IDŐT ÉS PÉNZT TAKARIT MEG, HA ELOFIZET A TELEFONRA

Hogyan szökött meg Bécsből Habsburg Ottó, öccse és huga?

— Drámai részletek Auszria sorsdöntő óráiból —

— Meg nem erősített hírek Ottó királyi újabb nősülési tervéről —

Brüsszelből jelentik: A belga lapok szerint Habsburg Ottó főherceg a közeljövőben tartja eljegyzését Lichtenstein Terézia hercegnővel, valamint Adelheid főhercegnőnek, a főherceg nővérének eljegyzését is ugyanekkor tartják Lichtenstein uralkodó herceggel. Ezeket a házassági terveket hivatalos helyen még nem erősítették meg.

Párisi jelentés szerint a Le Journal állítólag feltétlenül megbízható forrásból számol be Félix főherceg izgalmas kalandok közt történt meneküléséről Ausztriából.

A párisi újság bevezetésképpen elmondja, hogy Zita királyné gyermekei közül Adelheid főhercegnő Bécsben lakott, mint egy osztrák arisztokrata család vendége. Fiatal testvére, Félix főherceg, ugyanakkor a Wiener-neustadti katonai akadémia növendéke volt. A fiatal főhercegnőt és főherceget teljesen váratlanul érte Ausztria életének sorsdöntő fordulata. Március 11-én délben a fiatal főherceg barátai közt tartózkodott és sejtelve sem volt a készülődés eseményéről.

Este hét órakor, pontosan abban a pillanatban, amikor Schuschnigg bejelentette lemondását, autó állt meg a katonai akadémia főbejárata előtt. Egy ur szállt ki a kocsiból, állítólag egy közismert legitimista vezér, akinek a nevét azonban a francia újság nem árulta el.

Félorával később Habsburg Félix főherceg két bőröndöt tétetett fel az autóra, majd maga is beült. Az autó volánjánál a legitimista vezér foglalt helyet. Apacssapkát és kopott felöltőt viselt.

Az autó Bécs felé vette utját. Adelheid főhercegnő már utakészen várakozott. Bécs ekkor már teljesen a drámai események lázában élt. Az uccákon fátylászmenetek vonultak végig. Zita királyné két gyermeke beült a sofőr mellé, a poggyászt pedig a kocsik belsejében helyezték el.

Az autó szándékosan lassított tempóban haladt át a városban és gondosan elkerülte a főbb utvonalkat. Amikor azonban a nagy központi temető közelébe érkeztek, a 13 CV rendszámú autó már teljes sebességgel robbogott.

Másfél óra múlva elérték a magyar határt.

Ekkor már egész sereg autó állt hosszú sorban a vámsorompó előtt. Valami „gondviselészerű ügyetlenség folytán” a menekülő főherceg autója nem csatlakozott a sorhoz és nyitva állt előtte az út. De mégis meg kellett állnia, mert egy SS-katona elállta az utat. A sofőr baloldalon kilépett a kocsiból, utlevelet és egyéb papírosokat mutatott be. Az utlevelek természetesen hamisak voltak. Az SS-

osztagos zseblámpafénnyel vizsgálta az utleveleket és közben a fiatal főhercegek mozgatlanul ültek az autóban. Ekkor a sötétségből váratlanul egy férfi bukkant elő. Lehajolva megkerülte a kocsit és az autó jobboldali ajtaja előtt állt meg. Összakáru ember volt, akit Félix és Adelheid azelőtt sohasem láttak. Öreg paraszt lehetett, legalább is erre lehetett következtetni beszédmodoráról. Nyilván neki azt a szerepet osztották ki, hogy a menekülőknél szükség esetén segítségére legyen.

— Üljön a kormánykerékhez és meneküljenek — mondotta halkán, de erélyesen Félixnek.

És már hűszorított is:

— Éljen Ausztria!

Félix főherceg tetővázás nélkül elfoglalta a sofőrülést. A motor nem velt leállítva és a kocsi hirtelen teljes sebességgel eliramodott. Pár perc múlva magyar területre ért.

A „sofőr”, aki az országban maradt, oly színészi tehetséggel átkozódott és tényleg a haját hogy még a gyanakvó SS-embereket is megrévesztette.

Még sajnálták is, hogy a szegény embert így becsapták és utasai fizetés nélkül szöktek meg előle.

Angol kölcsön Törökországnak

London. (Rador.) Szerdán írták alá azt az angol-török egyezményt, melynek értelmében Anglia jelentős összegű kölcsönt nyújt Törökországnak.

Ki az a Henlein?

A béke, vagy a háboru Führerje

A „Mariame” című francia folyóirat közli Henleinről ezt az érdekes rajzot, Emmanel d'Astier tollából:

1936. szeptember. Ólmos nap. Mayerköfen városkában Karlsbad közelében chéd után 20 ezer német vonul a mezőség felé, ahol a szudeta-németek piros és fehér zászlói lengenek. Egy ember közeledik, akit egész vezérkar követ. Ez Henlein Konrad.

— Heil! Sieg Heil! Az üdvívalgás lecsillapodik.

Henlein beszél:

— Kameraden, Kameradinnen!

Ekkor találkozom először Henleinnel. Sem alakja, sem megjelenése nem köti le a tekintetemet. Átlag-ember. Elég magas, lelkészhez hasonlít, vagy még inkább egy kis amerikai város bankigazgatójához. Hangjában semmiféle szenvedély, vagy árnyalat. Miközben beszélünk, nem tud mit kezdeni kezeivel. Ez 3 millió ember Führerje a csehszlovák állam fekete felhője, az ember, akinek vállain a béke, vagy a háboru felelőssége nyugszik.

A kielégületlen

Változatos karrier. Konrad kis Reichenau-i banktisztviselő fia. Végigküzd a világháborút és olasz fogságba esik. A békekötés után hazakerül és banktisztviselő lesz, de 1925-ben megújja a ket. lős könyvitelt és tornatanárnak szerződik Asch városkába.

A politikához semmiféle vonzása volna Konrad Henleinnek, ha nem lett volna tagja az agitáló diákok „Kameradschaftbund”-jának, amelynek tagjai a bécsi Spang Ottó fajelméleti tanár növendékei voltak, aki Nagy-Ausztriáról álmodott. 1933. augusztusában megrendezi a szudeta-németek évenként szokásos tornaversenyét és olyan sikere volt, hogy az összes szudeta-családok róla beszéltek. Bohémia polgársága éppen akkor keresett egy új embert és egy új eszmét. Két pártjukat a nemzeti és nemzeti szocialista pártot a csehszlovák kormány betiltotta és „valamit akartak csinálni”. Felajánlották Henlein Konradnak, hogy legyen egy „népfront” feje. Henlein elvállalja, de feltételül szabja, hogy az összes antimarxista szudeta pártok (agráriusok és klerikálisok) lépjenek be. A polgárok visszautasították, Henlein azonban a Kameradschaftbundbeli kollégái ösztönzésére egyedül is vállalkozik a kalandra. Az emeri Stern-szállóban gyülekezik össze néhány fiatal ember és ott ütik fel főhadiszállásukat. Találnak egy nyomdát, amely hiteltre kinyomtatja az első kiáltványt és 1933. október 1-én, egy vasárnapon napon az összes szudeta-németek, akik Csehszlovákiában élnek, megtudják, hogy *viselniük kell „fajuk következményeit”*.

Hogyan lett diktátor?

Az első etapon győzedelmeskedett. A polgári pártok tömegesen lépnek át Henleinhez, Gazlous és Reichenberg ipara adia a pénzt. Mindenki jót remél Henleintől — még a csehek is akik azt hiszik, hogy külföldi befolyás nélkül megegyezhetnek az új párttal, — mindeki meg van elégedve Henleinrel, csak Hitler nem, aki nem szereti az új embert és a „Völkischer Beobachter”-en keresztül elítéli a kalandot.

Érdekes elolvasni Henlein első beszédeit. Liberalizmusról és demokráciáról beszél, elítéli a náciizmust és a fasizmust.

1935. május: választások, Henlein sikere óriási. 1 millió 400 ezer szavazatot kap (többet, mint bármelyik más — cseh párt), 44 képviselője jut a parlamentbe. Henlein Führere, főnöke lesz a 3 millió 200.000 főnyi kisebbségnek, amely 7 millió cseh létét akarja befolyásolni.

Következik a mozgalom második része, amely most már a nevéét is megváltoztatja, a „Szudeta-deutschepartei” nevet veszi fel.

1935. végén felhasznál egy svájci utazást és Németországban — úgy beszél — titkos tanácskozásokat folytat. 1936-ban Londonban — elég mérsékelt módon egyébként — a kisebbségek ügyét adja elő.

A berlini játék

Ezidő szerint pártját belső válság emészti: harc a Kameradschaftbund — osztrák szimpatizánsok és a náci-rokonszenvezők között. Berlin nyomása alatt a Kameradschaftbund kénytelen megosztani a vezető pozíciókat a nemzeti szocialista elemekkel. Visszatérésekor Henlein, aki nem a harc embere, elfogadja a befejezett tényeket, de még tétozódik további magatartása felől.

Közben a nemzeti szocializmus egyre inkább

megyeri őt magának. Pártja héttagnu politikai bizottságában két tendencia küzd egymással: Neuwarth szudeta törekvése és Frank — náci törekvése.

A szudeta-német csapatok is kategórikusabban, mint vezérük. Egy nagy csoportjuk a szudeta-németeknek a Németországhoz való csatlakozását követeli, jó lesz, ha Henlein fenn tudja tartani álláspontját: *autonómiát a csehszlovák állam keretén belül.*

1938. március. A németek bevonulnak Bécsbe. A német lelkesedés hulláma előnti a szudetákat is. *Henlein egyenlő félként tárgyal és áprilisban előterjeszti ismeretes követeléseit.*

A második foglalkozás

Egy áprilisi napon Henlein újból fogadott. Ezuttal azonban prágai vezérkari helyiségében, a

Huberuska 4. alatt. Most már több tekintélyt sugároz: *az öt évi gyakorlat megszerzte neki a mesterség trükkjeit.* Az „r” betűt úgy ejti ki, mint Hitler. De sokkal óvatosabb is.

„A szudeta-németek konfliktusa, hogy: polgárok akarnak-e lenni, vagy nép... Kész vagyok hozzájárulni Európa békéjéhez, de a másik oldalon is járuljanak hozzá, mert az én követeléseim elfogadhatók.

Politikánk és magatartásunk, — német. Eddig másodrangu polgárokként kezelték bennünket. Olyan statutumot akarunk, amely bennünket — német népet — államnépnek és nem kisebbségnek ismer el. A béke és háboru felelősségét nem osztjuk meg csak akkor, ha a szudeta-németek megoszthatják az állami döntések felelősségét.

„Optimista? Miért? Eddig nem tűnt ki, hogy Prága a legnagyobb erőfeszítéseket tenné program megvalósítására és egy léketlen helyzet kiigazítására”.

Henlein felkel helyéről. Újból a kissé felénk lelkész lesz belőle. „au revoir”-ral köszön, az egyetlen francia szóval, amit ismer.

Bekapcsolják a légi közlekedést a vasuti forgalomba

— Miről tárgyal a bucaresti-i nemzetközi vasutügyi konferencia —

Bucurestiből jelentik: Néhány nap óta nemzetközi vasutügyi konferencia tartja ülését Bucurestiben. A nemzetközi szövetség 1922-ben alakult s részvesz benne minden számottevő vasutigazgatóság Európában. A konferencia hat alosztályban végzi munkáját, melyekben a személy- és áruforgalomról, kölcsönös elszámolásokról, a vasuti kocsik idegen pályán történő forgalmáról, villamosításról tárgyalnak.

A Bucurestiben folyó tanácskozások során a

vasut és repülőgépforgalom közötti kapcsolat kiépítése is szönyegre került. Általános terv készül, mely a vasuti, gépkocsi, légi és tengeri forgalmat egymásba kapcsolja.

Napirendre kerül az a terv is, hogy egységes valutát létesítsenek a nemzetközi utazás céljára. Az elszámolási központ továbbra is Brüsszel maradna. Külön albizottság a villamosítás kérdését tanulmányozza. — A napirenden levő ügyek mindegyike a konferencia fontosságát bizonyítja.

Nagyszabású köz munkákkal végeztet a csehszlovák kormány német többségű inszégterületeken

— 500 millió csehkoronából 212 millió jut a németlakta vidékeknek —

Prágából jelentik: A legutóbbi minisztertanács elhatározta, hogy a gazdasági válságtól legjobban sújtott inszégterületeknek nagyszabású beruházási munkákat utján nyújt segítséget. Ez év folyamán újabb beruházási munkákat terveznek 500 millió csehkoronánál nagyobb összegű értékben. Ebből az összegből 161 milliót fordítanak állami utak és hidak és 277 milliót nemállami utak építésére, végül 72 millió értékű magasépítkezést visznek végbe. Területi szempontok szerint a beruházások 40 százaléka, 212 millió korona értékben németlakta területek, hatvan százaléka pedig cseh területek jut.

A hivatalos jelentés ehhez megjegyzi, hogy az állami pénzen végzett közmunkákból a német többségű járásoknak a nemzetiségi kulcsot meghaladó arányszámban juttat a kormány, mert tekintettel van a gazdasági és szociális tekintetben legtöbb nélkülözésnek kitett lakosságra, amely leginkább szenved a munkaalkalom hiányában.

A közmunkák kiadásánál tekintettel lesznek a regionális érdekekre és elsősorban olyan cégeknek juttatnak, amelyek az illető vidékeken helybenlakók.

Az egyes munkálatok a következőképpen oszlanak meg:

Állami utak és hidak: Cseh terület 109 millió korona, azaz 67,6 százalék, német terület 52 millió korona vagyis 32,4 százalék.

Nemállami utak: Cseh terület 148 millió korona, vagyis 53,4 százalék, német terület 129 millió korona, vagyis 46,6 százalék.

Magasépítkezés: Cseh terület 42 millió korona, vagyis 58,5 százalék, német terület 30 millió korona, vagyis 41,5 százalék.

Amerikában is elsőrendű pénzügyi szaktekintélynek tartják a magyar miniszterelnököt

Sopron képviselője lesz Imrédy magyar miniszterelnök.

Washingtonból jelentik: A newyorki és a washingtoni lapok vezércikkben foglalkoznak az új magyar kormánnyal és Imrédy magyar miniszterelnök személyével. A „Washington Post” rámutatott arra, hogy Imrédy nemzetközi viszonylatban is elismert pénzügyi szaktekintély és erős hazaszeretete alkalmassá teszi, hogy nehéz időben irányítsa erős kézzel hazája sorsát. A „Newyork Herald” kiemeli hogy a kormányban a kormányzó párt minden árnyalata képviselve van.

Budapestről jelentik: A „Magyarország” értesülése szerint Pinezits István, Sopron kormányzó képviselője önként följajánlotta, hogy lemond mandátumáról, ha Imrédy miniszterelnök a soproni választópolgárok kérésére vállalom a „nyugalma-gyarországi város mandátumát. Imrédynek ugyan is nincsen mandátuma. A soproniak a lap jelentése szerint máris mozgalmat indítottak arra, hogy Imrédynek följajánlják a város mandátumát.

**HAMBURG-AMERIKA
LINIE**

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

*tökéletes
üdülést és sok örömet nyújtanak!*

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentuli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviseleténél:

Künstler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

hogyan a jelentkező élénkülésben nagy része van azoknak a hatalmas arányú állami megrendeléseknek, amelyekkel az ipart elhalmozták. Az üzemek jelentős része ma az állam számára dolgozik és az állandó termelés újabb nyersanyagbehozatalokat tesz szükségessé. A stagnálás megszűntét legjobban a behozatali engedélyek iránti fokozódó kereslet bizonyítja. Elsősorban a textil- és a rádiószakmák igényelnek nagyobb importkvótákat.

A kereskedelem helyzete már kevésbé mondható kedvezőnek. Ennek főoka a félév óta állan-

dóult kedvezőtlen időjárásban keresendő. Múlt évben az őszi szezont a rendkívül meghosszabbított nyár rontotta el, az idén pedig a tavasz teljes hiányát érezte súlyosan a kereskedelmi élet, amelynek számítását rövid idő alatt két ízben keresztelte a szeszélyes időjárás. Különösen a tavaszi és őszi idénycikkkel foglalkozó kereskedőszakmákra hatott kedvezőtlenül az időbeli eltérés és felhalmozott jelentős árukészletek maradtak raktáron az elmaradt kereslet következtében.

Új világgazdasági konferenciát készítenek elő

A nemzetközi feszültség gazdasági okainak megszüntetése

Londonból jelentik: A „Daily Express” nagyszabású világgazdasági értekezlet tervét ismerteti. A lap szerint a világgazdasági konferencia előkészítésére nyomban az angol-amerikai kereskedelmi tárgyalások befejezése után megteszik a lépéseket. A konferencia célja, hogy a birtokos államok s az úgynevezett proletárállamok közt előkészítse a megbékélést és ezáltal kiküszöbölje a nemzetközi feszültség gazdasági okait. A tanácskozás programján szerepel: 1. a hitelprobléma, 2. kereskedelem korlátozásainak csökkentése, 3. a devizaelőírások módosítása, 4. a nyersanyagforrásokhoz való könnyebb hozzáférés.

A Daily Express lehetségesnek tartja, hogy Van Zeeland volt belga miniszterelnök bejárja az európai fővárosokat, hogy puhatolozzon a hangulat után. Az angol kormány gazdasági tanácsadója, sir Frederik Leith Ross, a közeli napokban Rómába utazik, hogy az angol-olasz gazdasági együttműködés lehetőségeit tanulmányozza. Leith Ross azután Rómából Berlin felé veszi útját, ahová előreláthatóan május 24-én érkezik s ott az osztrák államadósságok rendezéséről és egy valuta-clearing egyezményről kíván tanácskozni. Puhatolni fogja, hogy a német kormányban megvan-e a hajlandóság a gazdasági együttműködésre Angliával. A „Times” szerint Leith Ross már meg is érkezett Rómába, hogy résztvegyen az osztrák kölcsön szavatós hatalmai bizottságának ülésén.

Hét év alatt elkészül a Rajna—Maina—Dunarea-Duna-csatorna

A német kormány törvényrendeletet hozott a Dunărea—Majna—Rajna-csatorna építése ügyében. A csatornát a törvényrendelet értelmében hét év alatt kell megépíteni, ugyanezen időben kiszélesítik a Dunărea németországi lefolyásának medrét. Eddig a Dunărea csupán Regensburgig volt hajózható, de nagyobb hajók csak Passaugig közlekedtek. A munkálatok befejezése után ezeröttszáz tonnás hajók közlekedhetnek majd a Dunărea—Duna és a Rajna között. Az építés céljaira a német birodalmi kormány egyelőre hétszázötvenmillió márkát utalt ki.

Hatalmas sikere van a București-i Hónapnak

A București-i Hónapnak olyan nagy sikere van, amelyre még a legoptimistábbak sem számítottak. A nagyszerű kiállítást, állandóan hatalmas tömegek nézik végig és az ország minden részéből ezerszámra érkeznek a látogatók a fővárosba. A rendezőbizottság gondoskodott arról, hogy a szállodák és éttermek a látogatók részére megfelelő ár engedményt adjanak. A vasuti kedvezmény (hét-köznapokon 50. vasárnap és ünnepnapok előtt 75 százalék) szintén rengeteg embert csábít București-be. A nagyszerű kiállítás június 9-ig marad nyitva.

Új árak, árfolyamok

A *bucurești-i értéktőzsdén* lanya forgalom alakult ki. Az Exproprierea árfolyama változatlanul 51 és fél, a Stabilizarea 56 és egynegyedről 56 és háromnyolcadra, a Desvoltarea pedig 55 és egynegyedről 55 és háromnyolcadra emelkedett.

București-i hivatalos árfolyamok. Az alábbi számok a Banca Națională eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. Francia frank 2.90 (4), angol font 500 (690), dollár 100.65 (138.90), német márka 39, olasz lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.60 (76.73), csehszlovák korona 3.51 (4.84), zloty 19.05 (26.29), dinár 9.05, pengő 26, osztrák schilling 24.50, svájci frank 22.95 (31.67).

Az arany árfolyama. A Banca Națională egy Napoleon-aranyért 886, egy arany fontért pedig 1118 lelt fizet.

Villa Marica Borsec

június 1-én megnyílik. Júniusra 50% kedvezmény. Érdeklődni lehet Str. Greceanu 11, vagy Villa Marica Borsec

Félmilliárd lei volt kivitelünk május első harmadában

Bucureștiből jelentik: Május hónap első tíz napjában kivitelünk elérte az 510 millió lei értéket. A vásárló államok élén Németország áll és igen figyelemreméltó az Angliába irányuló export növekedése. Anglia ugyanis 50 millióval negyedik helyen áll a vásárló országok sorában. Ausztriába irányuló kivitelünk lényegesen csökkent.

Százhetvenötmillió hektóliter mustot szüreteltek a világon 1937-ben

A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet a világ bortelemelő államainak 1937-ről beérkezett terméstartományait alapján nyilvánosságra hozta az elmúlt év bortelemelésének adatait, amelyek szerint a múlt év őszen 170—175 millió hektóliter mustot szüreteltek az 1936. évben szüretelt 157 millió hektóliterrel szemben.

Ebből a mennyiségből Franciaországban, beleértve Algirt, Tunist és Marokkót, hatvanmillió hektóliter (1936-ban 56,700,000 hektóliter), Olaszországban 34 millió hektóliter (1936-ban 33,700,000 hektóliter), Spanyolországban, Portugáliában és Görögországban összesen 28 millió hektólitert (1936-ban 21 millió hektóliter), Romániában, Jugoszláviában, Magyarországon és Bulgáriában összesen 13—14 millió hektóliter (1936-ban 15,700,000 hektóliter), Németországban 2,520,000 hektóliter Ausztriában 950,000 hektóliter, az Amerikai Egyesült-Államokban és Kanadában 7 és félmillió hektóliter volt a szüret mennyiségi eredménye.

Az elmúlt négy év alatt — a kimutatás szerint — a világ bortelemelése emelkedett. Az 1924—28. évek átlaga 171 millió hektóliter, az 1929—1933-as évek átlaga 176 millió hektóliter, az 1934—1937. évek átlaga pedig 189 és félmillió hektóliter.

= JUNIUS 30-IG KELL BENYUJTANI A KARTELTÖRVÉNYBEN ELŐIRT KÉRVÉNYT AZ IPARÜZEMEKNEK. Az aradi iparfelügyelőség felhívja mindazok figyelmét, akik tíz munkásnál többel vagy husz lőerőnél nagyobb energiájú motorral dolgoznak, hogy legkésőbb június 30-ig nyújtsák be az iparfelügyelőséghez a kartelltörvény előírásainak megfelelően működési engedélyük meghosszabbítása iránti kérvényeiket. Azok műhelyét, akik a kérvényt nem nyújtják be a fenti időpontig, bezárják.

= AZ UGIR TÁMOGATJA A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM KIVITELI ÉS BEHOZATALI PROGRAMJÁT. Az UGIR, a gyár- és iparosok szövetsége Bucureștiből nagyfontosságú ülést tartott, amelyen a kivitel és behozatal kérdésével foglalkozott. Az ülésen elhatározták, hogy az UGIR teljes mértékben támogatja a nemzetgazdasági miniszterium kiviteli és behozatali programjának megvalósítását.

Vas Boriska

és növendékeinek társadalmi életében május 22-én, vasárnap délután 5 órakor a városi színházban. Jegyek a színház pénztárnál kaphatók.

Ellopták a dán vezérkar titkos iratát

Kopenhága. A dán vezérkar mozgósítási terveit, a határerődök rajzait és más fontos katonai iratokat lefényképezték és kiadták egy szomszédos országnak.

A dán katonai hatóságok most nyomozzák a nagyszabású katonai kémkedés részleteit. Eddig megállapították, hogy nemcsak a fenti iratokat, hanem a vezérkar egyes katonai csoportok közötti levelezéseit is ilyen módon kémek szereztek meg az egyik külföldi hatalom számára.

Francia idegenforgalmi pályadíj

A francia külügyminiszterium mellett működő idegenforgalmi kormánybizottság Franciaország természeti és művészeti szépségeinek leírására, hasonlóan az elmúlt két évhez, két irodalmi pályadíjat tűzött ki.

Az első pályadíjat 25 ezer frank értékben annak a külföldi írónak ítélik oda, aki anyanyelvén, Franciaország határain kívül megjelent művében Franciaország művészi és természeti szépségeinek az ország turisztikai és fűrdőügyi viszonyaival kapcsolatban a legjobb művet írja.

A második, 15 ezer frankos díjat egy idegen nyelven, a francia nyelvterületen kívül megjelent cikksorozat írója kapja. A cikkek napilapban, folyóiratban, vagy bármely más időszakos nyomdai termékben kellett hogy napvilágot lássanak.

Mindkét pályatételnek (könyv, vagy cikksorozat) legkésőbb 1937. november 1-ig kellett megjelenniük s azokat 1938. november 1-ig kell a pályázóknak a francia idegenforgalmi kormánybizottsághoz eljuttatni. (Commissariat General du Tourisme, Paris, 27 Quai d'Orsay). A pályadíjak odaítélése felől a bírálóbizottság ez év decemberében fog dönteni.

Rendszeres hajójáratok

az Egyesült-Államokba és Kanadába

a „Nieuw Amsterdam”, „Statendam”, „Rotterdam” nagy luxusgőzösökkel, valamint

Délamerikába

belga és holland gyorsgőzösökkel:

Argentina
Brazília
Uruguay
Peru-Chile

Középamerikába:

Venezuela
Columbia
Haiti, Ecuador,
Honduras
Costarica
Trinidad

India és Ausztráliába, Délamerika összes államaiba.

Információk és prospektusok a

Holland-Amerika Linie

vezérképviselőjénél:

„ORT” Organizația Română de Turism
BUCUREȘTI, Calea Victoriei No. 70.
Timisoara, Str. Venetia 2. — Tel. 632.

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

Háromszázezer dollárt ér Clark Gable náthája

Egy közepes amerikai film előállításí ára, ha a felvételek során semmiféle akadály nem merül fel, kétszázötvenezer dollár körül mozog. Minden napi munkatullépés a vállalat terhére sokezer dollárba kerül. Ha tehát egy-egy főszereplő megbetegszik, a legnagyobb anyagi bajok származhatnak, ezért a film forgatása előtt valamennyi pótolhatatlan szereplőt bebiztosítják. Shirley Temple egy ízben gyomorhurutot kapott, a biztosító nyolcvanezer dollárt fizetett. Luise Rainer berekedt, ennek ára 23.000 dollár volt. Myrna Loy elesett és fölcserélt térdét. Emiatt négy napig nem játszhatott. Kilencezer dollárt fizetett a biztosító. Most Clark Gablevel van baj. Halászott, meghűlt, náthát kapott s előreláthatóan nyolc napig ágyhoz ragad. A biztosító rosszat szaglászva, megegyezett Gable igazgatójával, hogy tekintet nélkül arra, mikor lép újra munkába a filmszínész, háromszázezer dollárt fizet. Drága kis nátha, de a biztosító mégis jó üzletet csinált. Mert ha megvárta volna Gable gyógyulását, amit a színész érthető okoknál fogva egyáltalán nem sürget jóval többet kellett volna fizetnie a biztosítónak. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy nátha alapos gyógyítása Amerikában legföllebb tíz dollárba kerül, beleértve a jóféle itókák elől nem menekülő Gable belső gyógyírjait is — maga a beteg is jól keres, mert a kártalanítási összeg egytizede készpénzben az ő kezéhez jut. Hollywoodban tehát kitűnő üzlet egy kis meghűlés.

IDŐJÓSLAT: Változó felhőzet, gyenge szél, a hőmérséklet csökkenése és helyenként eső várható.

ZÜRICH TÖZSZEZARLAT: Páris 24.25, London 21.74, Newyork 437 ötnyolcad, Brüsszel 73.65, Milano 23.03.50, Amsterdam 242.10, Berlin 175.80, Prága 15.27.50, Varsó 82.70, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

MAJUS 27-IKÉN UTÁZIK VARSÓBA FRANASOVICI NAGYKÖVET. Bucuresti. Franasovici Richard varsói nagykövet utazásának időpontját május hó 27-re tűzték ki. A hónap utolsó napján Franasovici nagykövet kihallgatáson jelenik meg Moszcicki köztársasági elnöknel, akinek ünnepélyes keretek között átnyújtja II. Carol király megbízó levelét.

SZÜNETELNEK SZOMBATON A KÖZHIVATALOK. Bucurestiből jelentik: Tekintettel a szombati törvényes ünnepre a közhivatalok hétfő délutánig nem dolgoznak.

MEGBIZHATÓ jégelőfizetés és jégrendelés
háztartásoknak üzleteknek, volt **REUSZ** legolcsóbban hazaszállítva
Flora S. A., Tel. 1141. **MŰJÉGGYÁR**
Bul. Pez. Ferdinand 33.

HÁROM ARADI RENDŐRTISZT MAGAS KITÜNTETÉSE. A katonai előképzősök aradi felügyelőségéhez érkezett hivatalos jelentés szerint megérdemelt kitüntetés érte Iancu Traian rendőr-kvesztort, valamint Jordache Ion és Stana Marin rendőrségi tisztviselőket, Iancu Traian a „Pregătirea Premilitară” érdemrend elsőosztályú kitüntetését kapta, míg Jordache Ion és Stana Marin az érdemrend harmadikosztályú kitüntetését kapták. A kitüntetettek az érdemrendet a kalonai előképzés terén kifejtett önzetlen közreműködésükért kapták.

XAVER BOURBON-PARMA HERCEGET 10 ÉVRE SZÁMÜZTEK A NEMZETI SPANYOLORSZÁGBÓL. Párisból jelentik: A spanyol carlisták mozgalma folytán Xaver Bourbon-Parma herceget 10 évre száműzték a Franco tábornok által elfoglalt területekről. Az utolsó carlista trónkövetelő bucsut mondott Spanyolországnak.

GUSTI VOLT MINISZTER LESZ A VEZETŐJE A NEWYORKI ROMÁN PAVILLONNAK IS. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi számában törvényrendelet jelent meg, mely az 1939. évi newyorki világiállítás román pavillonjának kormánybiztosává Dimitrie Gusti professzort, volt közoktatásügyi minisztert, a multévi párisi világiállítás hasonló minőségben működő vezetőjét nevezte ki. Ma reggel utazott el a fővárosból az a román építész bizottság, amely Newyorkban a jövőévi nemzetközi kiállítás román pavillonját fel fogja építtetni. A bizottság tagjai Gheorghe Cantacuzino, Octavian Doicescu és Schmidigen.

Ünnepélyes keretek között avatják fel a Mária Kongregáció új tagjait

Szombaton este hét órakor ünnepélyes keretek között avatják fel a Mária Kongregáció új tagjait. Az avatási ünnepség a minorita templom Mária oltáránál folyik le és a szertartást dr. Wild Endre a Mária Kongregáció elnöke végzi. A gyönyörű avatási ünnepségen résztvesznek az iskolás leányok Mária Kongregációja Novák R. Mihály elnök, a munkásleányok Mária Kongregációja Kulcsár Kálmán elnök és az asszonyok Kongregációja Szalay Albert elnök vezetésével. A leányok Mária Kongregációjának elnöke dr. Wild Endre méltatja majd a Szűz Mária-tisztelet jelentőségét. Az avatási ünnepség alatt Baranyi Bella hegedűművész nő hegedűszólóját Karácsonyi István kísérő orgonán. Glazunov „Meditatio”-ja esendül fel az áhitatos avatási ünnep alkalmával. Az avatási ünnepség után májusi ájtatosság lesz.

NAGY TÖBBSÉGGEL BIZALMAT SZAVAZTAK AZ ÚJ BELGA KORMÁNYNAK. Brüsszelből jelentik: Az új Spaak-kormány a kamara tegnapi ülésén felvetette a bizalmi kérdést és 132 szavazattal 38 ellenében a bizalmat megszavazták.

Kombinált butorok hálók, ebédlok, jutányosan beszerezhetők Molnár butorgyár. Strada Alexandru Gavra 22.

MOSZKVABA RENDELTEK A PARISI ROSZ NAGYKÖVETET. Párisból jelentik: Mai szovjetorszag meghatalmazott minisztert tegnap táviratilag Moszkvába rendelték vissza. Maixki miniszter még a tegnapi nap folyamán el is utazott Párisból.

A GYAKRAN VISSZATÉRŐ FEJFÁJÁS, SZEDÜLÉS ÉS SZIVDOBOGÁS nagyon sok esetben megszűnik, ha egy ideig naponta reggel éhgyomorrra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy felpohárnyi természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

Fürdődresszek Selyemblazok Ridikülök

Selyemharianyál Zoknik Keztyűk

legolcsóbban **STRASSER** harisnya-aruházában Primáriával szemben

Komfort

— Köszönöm, elolthatja a lámpát, nem kívánok az ágyban olvasni.

ELŐLEPTETTEK EGY MAGASRANON BIRÓT. Bucurestiből jelentik: Ioan Ionescu Doja a törvényvéleményező tanács első tagozatának eddigi elnökét ugyanezen intézmény főelnökévé nevezték ki.

POLITIKAI TEVÉKENYSÉG MIATT SÜLYOSAN ELITÉLTEK KÉT MUEGYETEMI HALLGATÓT. Timisoararól jelentik: A katonai törvényszék 8-8 havi börtönre ítélte el Boian Eugen és Bogdan Mogida politechnikai hallgatókat hatóság elleni erőszak miatt. A főiskolai hallgatókat egyébként egy-egy évre kizárták az iskolából. Két diákot politikai tevékenység miatt ösztöndíj-vesztésre ítélték.

IOAN GEORGIA INEU—BOROSJENŐI GÖRÖG KELETI FŐESPERES TEMETÉSE. Óriási gyászpompában helyezték örök nyugalomra Ioan Georgia püspök helyettes, nyugalmazott Ineu—borosjenői főesperes, szentszéki tanácsos holttestét. A főpap kedden hunyt el 66 éves korában a görög keleti püspökség tulajdonát képező bérházban lévő lakásán. Ioan Georgia 35 évén át mint főesperes teljesített szolgálatot, majd a korhatárt elérve, nyugalmába vonult. Holttestét a görög keleti katedrálisban ravatalozták fel és tegnap délelőtt 10. kor Magier Andrei dr. püspök Suciú archimandrita, Pacaianu szentszéki tanácsos és 25 diszbe öltözött lelkész segédletével tartotta meg a gyászszertartást. Arad város társadalmi előkelőségei nagy számban vettek részt a gyászszertartáson, amelynél az Armonia énekkar Lipovan karmester vezetése mellett mély hatást keltő gyászdalokat énekelt.

HA PESTRE UTÁZIK, ne mulassa el az újonnan megnyílt SMART illatszertárt (IV. Bécsi-ucca 9.) felkeresni, ahol minden külföldi különlegességet megtalál. Az üzlet olyan, mint egy ékszerdoboz, — csillog, ragyog, tündöklök.

KÉTMILLIÓS BETÖRÉS BUCURESTIBEN Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka vakmerő betörést követtek el a Carpatiana társaság Văcăroglu-uccai irodájában. A felfegyverkezett betörők behatoltak az irodahelyiségbe, feltörték az egyik pénzszekrényt és kétféle millió lejt készpénzt raboltak el. A rendőrség bevezette a nyomozást.

IMAK AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSZ SIKERÉÉRT. Az itthonmaradt hívek lelkiileg bekapcsolódnak a nagyjelentőségű világműgalomba. Éspedig azáltal, hogy vasárnaptól kezdve minden reggel a 7 órai mise után imádság lesz a kongresszus sikeréért. Továbbá a hívek gyónás után lehetőleg mindennap megáldoznak és résztvesznek a közös szent áldozáson, amely május 29-én, a kongresszus befejező napján a reggel 7 órai szent mise alatt lesz. Ugyanezen a napon a szentséget reggel 7 órakor közös imádságra kitezik és az esti ájtatosságig kint marad.

KISIPAROSOK ÉS KISKERESKEDŐK FIGYELMÉBE. Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról a pénzügyminiszteri rendeletről, amelynél értelmében a 200 leies évi átalányilleték lefizetése ellenében azok a kereskedők és iparosok is mentesülnek a könyvvezetési kötelezettség alól, akinek évi adóalapja nem haladja meg a 150 ezer lejt. Az eddigi határ tudvalevőleg 75 ezer lejt volt. Az említett illetéket még e hó 20-án lehet leróni a pénzügyigazgatóságon és ugyancsak e hó 20-áig fogadják el a százalékos repülőbélyegátalányt a Banca Națională.

VISSZAELES A KAMARAK NEVÉVEL. Különböző egyének járják a falvakat és városokat s a kereskedőknél és iparosoknál a bucarestii „Kereskedők Háza” javára gyűjtéseket végeznek, oly módon, hogy tévedésbe ejtik a kereskedőket s más intézmények, rendszerint a kamarák nevében jelentkeznek. Az aradi kereskedelmi és iparkamara nyomatékosan kéri az összes vállalatokat, hogy semmilyen összeget se adjanak a bármilyen címen náluk jelentkező egyéneknek, akik visszaélnak a kamara nevével.

Pausal fürdőbonok
a cseh-zlovákiai fürdőhelyekre

WAGONS-LITS//COOK
Menetjegyirodában, Arad, Minorita-palota.

— **HETVENNYOLC ÜGYVÉD FELLEBBEZTE MEG A SATUMARE—SZATMARI ÜGYVÉDEK NYELVVIZSGÁJÁT.** Satumare—Szatmárról jelentik: Ismeretes, hogy az itteni ügyvédi kamara az ügyvédszövetség határozata alapján május 7-én tartott választmányi ülésen elhatározta, hogy az ügyvédek nyelvvizsgáját és a beiratkozások felülvizsgálatát néhány napon belül végrehajtja. A felülvizsgálás már megtörtént és amint annakidején részletesen megírtuk, tizenkét ügyvéd förlését javasolták a kamarai választmánynak. A nyelvvizsga időpontját még nem tűzték ki. A kamarához tartozó 83 kisebbségi ügyvéd közül hetvennyolcan megfellebbezték a nyelvvizsgáról szóló rendeletet. A satumarei kisebbségi ügyvédek a fellebbezésnél Gyárfás Elemér képviseli.

— **IMRE LAJOS DR. CLUJ—KOLOZSVÁRI TEOLOGIAI TANÁR ARADON.** Megírtuk, hogy vasárnap a Gradište-Mosóczy-telepi református templom javára vallásos ünnepélyt tartanak a református templomban. Az ünnepség fényét kétség-telenül emelni fogja Imre Lajos dr. Cluj—Kolozs-vári teológiai tanár jelenléte. Imre Lajos dr. tudományos és tanári működése Ardeal—Erdélyszerte ismert és elismert. Felszólalása a napjaink különböző világnézeti áramlatai között tévelygő ember számára a tudós iránymutató megnyilatkozása lesz. Imre Lajos dr. vasárnap délelőtt 10 órakor a Gradište-Mosóczy-telepi református imaházban, míg délután 6 órakor a belvárosi templomban fog szolgálni. Szombaton este 9 órakor Imre Lajos dr. tiszteletére az aradi református egyház bankettel rendez a Református Otthon helyiségében, amelyre a meghívókat már kibocsátották.

— **ELITÉLT VASGARDISTÁK.** Bucurestiből jelentik: A katonai törvényszék második tagozata ma ítélkezett Vasile Ghica teologus és Stroescu Alexandru fa- és fémpariskolai hallgató felett, akiket 6—6 hónapi fogsággal és 5—5000 lei pénzbüntetéssel sújtott tiltott dalok éneklése miatt. Stefan Melicescu, Bolinteanu egy évre, Simon Mureşanut hat hónapra ítélték, mert a volt vasgárda röpiratait osztogatták.

— **Nem kell jelentkezni az Italmérőknek a pénzügyigazgatóságon.** Bucurestiből jelentik: Azzal a hírrel kapcsolatosan, amely szerint visszavonták az italmérési engedéllyel rendelkezők nyelvvizsga kötelezettségét még azt is közlik, hogy az italmérési engedély tulajdonosoknak nem kell jelentkezni a pénzügy igazgatóságon nyilatkozattétel céljából.

— **EGY ROMÁN MÉRNÖK IS MEGSEBESÜLT A LONDONI VILLAMOSÖSSZEÜTKÖZÉSNEK.** Bucurestiből jelentik: A Capitala című bucarestli lap arról számol be, hogy az általunk is megírt londoni földalatti villamos szerencsétlenség sebesültjei között van egy román mérnök, Alexandru Vlasov. A mérnök, aki a bucarestii „Caronsilezia” társaság képviselője a lábán szenvedett könnyebb sérülést az összeütközés alkalmával.

— **SOKBA KERÜL A HATALOM, ELADJA EDEN LONDONI HÁZÁT.** Eden volt angol külügyminiszter magánpalotáját el akarja adni. — A palotát, mely Londonban, a Fritchard Street 17. szám alatt áll, a volt külügyminiszter eladja és bérházba költözik. Az Excelsior című francia lap a következőket jegyzi meg e házadással és költözködéssel kapcsolatban: — A palota, kilenc hálószobájával, tulnag egy olyan család számára, melynek csak két gyermeke van. A megélhetés drága és az angol államférfinak a hatalom gyakran nagyon sokba kerül.

— **A SZOLGALÓLEANYOK PARADICSOMA.** Zürichből jelentik: Svájc egész területén mindinkább érezhetővé válik a szolgálóleányok hiánya. Az aargau kantonban egy háztartási alkalmazott ajánlközására 200 írásbeli érdeklődés, 5 távirat és 10 telefonértesítés érkezett. Érdekes, hogy a háztartási alkalmazottak hiánya ellenére Svájcban külföldi csak igen nehezen kap munkaengedélyt.

— **KENYÉRHIANY FENYEGET ORADEA—NAGYVÁRADON.** Oradea—Nagyváradról jelentik: A városházán pékküldöttség jelent meg, amely közölte, hogy a malmoktól nem kapnak lisztet, miután a malmok nem hajlandók a maximális áron lisztet adni. Ilyenformán több pék kénytelen volt üzemet beszüntetni és Oradea—Nagyvárad kenyérrel való ellátását 4—5 pék végzi, akik néhány vagyon lisztrel rendelkeznek. A polgármester minden valószínűség szerint fel fogja emelni a kenyér maximális árát, nehogy Oradea—Nagyváradon kenyerhiány következék be.

— **A CARPATINA TURISTAEGYESÜLET CZARAN.OSZTÁLYA** autókirándulást rendez Casoiara: autó indul szombat délután 5 órakor és vasárnap reggel 7 órakor. Mindkét autóra jelentkezés Sándor Iván és Társa sorsjegyirodában szombat déli 1 óráig, vasárnap este.

— **NAGY KORMÁNYTÖBBSÉG A DÉLAFRIKAI UNIO VÁLASZTÁSAIN.** Capetownból jelentik: A Délafrikai Unio általános választásai során a kormány nagy többséget szerzett.

— **CSAK A JEGYBANK HELYI FIÓKJÁN KERESZTÜL UTALHATNAK AT DEVIZÁT A SZÜLŐK A NÉMETORSZÁGBAN TANULÓ DIÁKOKNAK.** A Banca Naționala aradi fiókja értesíti a Németországban tanuló diákokat, illetőleg azok szüleit, hogy nyilatkozatot kell benyújtaniok, amely szerint kötelezik magukat, hogy a jövőben regiszter-márka átutalási kérelmeiket a jegybank aradi fiókján keresztül intézik. Az írásos nyilatkozatban, melyet legkésőbb május hó 25-ig kell az érdekelteknek a Banca Naționala aradi fiókjához eljuttatni, tüntessék fel a Németországban tanuló egyetemi hallgató nevét és pontos címét. A nyilatkozat benyújtásának elmulasztása magával vonja azt, hogy a deviza kérelmezők a jövőben nem élvezhetik a német kormány által nyújtott árfolyamkedvezményt.

— **27 lei a pengő fix árfolyama.** Bucurestiből jelentik: Az a küldöttség, amely Budapesten az új román—magyar fizetési egyezményről tárgyalt, hazatért. Az egyezményt aláírták és ennek értelmében megszüntették a pengő szabad forgalmát. A jövőben a pengő fix árfolyama 27 lei lesz. Ezt a határozatot a román exportörök kérésére hozták.

— **PAPIRVÁGÓKESSEL ÖLTE MEG IKERTESTVÉRÉT** egy cseh miniszteri tanácsos tizenhétéves fia. Brünnből jelentik: Megdöbbentő testvérgyilkosság történt Peter miniszteri tanácsos házában. A tanácsos tizenhétéves ikerfiai összeverekedtek egymással. A verekedés mind hevesebbé vált. Az egyik fiú az asztalról felragadott papírvágó kést teljes erőből testvére felé dobta. A kés mélyen behatolt a fiú testébe. Azonnal kórházba szállították s vérátömlesztést alkalmaztak, de semmi sem segített s néhány óra múlva a szerencsétlen fiú meghalt. A kiskorú gyilkost letartóztatták.

— **EGYÉVI BÖRTÖN KUKORICALOPASÉRT.** Az aradi törvényszék első tagozata ma délelőtt ítélkezett három Bihar—biharmegyei legény lopási ügyében. Matei Ioan, Tomuța Lazar és Flutor Vasile, a Bihar—biharmegyei Ciscau községbeli legények, Toma Fabius Semlac—Szemlak községbeli gazdálkodónál voltak állásban s a gazdától a múlt év decemberében kukoricát loptak. A mai tárgyaláson Matei nem jelent meg és Flutor elmondta, hogy Matei felbujtására lopta el a kukoricát azért, hogy karácsonyra bort és cigarettát vásároljanak. Matei azután feljelentette őt, csak azért, hogy ő megmaradhasson az állásban és két társát kidobja. A törvényszék Tomuța Lazart felmentette, Flutor Vasilet egyévi börtönre ítélte, de az ítéletet három évi próbaidőre felfüggesztette. Matei Ioan egyévi börtönbüntetést kapott.

Grădina Public (Gloria tennispálya kioszk) vendéglője május 21-én, szombaton megnyílik. **Almay Pityu jazzzenekara** muzikál. Kitűnő konyha, olcsó árak, olcsó abonament. Szíves támogatást kér **Szalay János** vendéglős.

— **MEGHALT A KÓRHÁZBAN a visszaélések miatt letartóztatott Sibiu—nagyzebeni postatisztviselő.** Sibiu—Nagyzebenből jelentik: A telefonközpontnál kipattant visszaélések ügyében a vizsgálóbíró döntésére letartóztatták Elisabeta Vatot, a hivatal vezetőjét, valamint Alexandra Negulescu és Olimpia Dresler tisztviselőket. Elisabeta Vat főnöknő, aki napok óta súlyos betegen a kórházban feküdt, a letartóztatási parancs kiadása után néhány órával meghalt a kórházban. Ilyenformán megmenekült a földi igazságszolgáltatástól.

— **ÖT NAPRA FELFÜGGESZTETTÉK A „PORUNCA VREMII” MEGJELENÉSÉT.** Bucurestiből jelentik: A Porunca Vremii című bucarestii lap megjelenését öt napra felfüggesztették, főszerkesztője, Ilie Radulescu cikke miatt.

— **EGY ÉVRE ÉS KÉT HÓNAPRA ÍTÉLTÉK AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IGAZOLVÁNYHAMILSÍTÓT.** Timișoara—Temesvárról jelentik: Ismeretes az a nagyarányú állampolgársági igazolványhamisítási ügy, amely egy hónappal ezelőtt robbant ki Timișoara—Temesvárott. Az ügy egyik letartóztatottja, Ioanovici József ellen külön vádiratot adtak ki egy Komáromi László nevű sofför számára hamisított állampolgársági okmány miatt. A törvényszék most tárgyalta az ügyet és Ioanovici-ot egy hónapi fogságra ítélte. A további hamisítási ügyekkel kapcsolatosan egyébként a letartóztatottak vizsgálati fogságát további 30 nappal meghosszabbították.

MODERN

és taragott hálók, ebédlők, uriszobák, kombinált szekrények, különböző fazonokban jutányosan kaphatók

Jonás Aladár

butorgyárában

Arad, Str. Consistorului Nr. 42.

Telefon: 2072.

— **VONATRASZALLÁS KÖZBEN ELTÖRTE A LÁBAT.** Súlyos szerencsétlenség érte Bulboaca Sofia aradmegyei Macea—Mácsa községbeli asszonyt, aki tegnap délután Curtici—Kürtösről a motorosvonattal Aradra akart tázni. Bulboaca Sofia felszállás közben megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lábát törte. A súlyosan sérült asszonyt az aradi központi kórházba szállították.

— **KÉTEZER LEI PÉNZBÜNTETÉST KAPOTT, MERT ELADTA A LEFOGLALT SZAPPANT.** Hegedüs Károly 29 éves aradi hentesnek tartozása volt a betegsegélyző pénztárnál és a tartozás fejében a pénztár lefoglaltatta mintegy 15 kilogram szappanját. Hegedüs a szappant eladta és amikor pár hónap múlva az árverést meg akarták tartani, az áru hiult helyét találták. Hegedüs azzal védekezett, hogy a lefoglalt szappan mindössze négy-öt kilót tett ki. A törvényszék bűnösnek találta a henteset és kétezer lei pénzbüntetés megfizetésére ítélte.

— **TULSÁGOSAN VÉRMEK EMBEREKNÉL,** kiváltkép akiknél az igen nagy nedvűség mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkeznek, kitűnő hatással szokott járni, ha néhány hétenaponta reggel éhgyomorral, egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— **TURISZTIKA.** A Carpatina turista egyesület Czárán osztályának kirándulásai: 21-én reggel 7 óra 55 villanyossal Covasintj—Gurgului—Carciuma—Casoia, másnap, azaz vasárnap este visszatérés. Vezető: Zarái Jenő. — 21-én délután 2 óra 30-kor villanyossal Livada—Carciuma—Casoia, másnap Tolvajhát—Livorse—Valea Cladova. Vezető: Gréb Lenke. — 22-én reggel 7 óra 55-kor villanyossal Cladova—Megyei tisztviselők menedékháza és vissza. Vezető: Fényes. — Vasárnap reggel autocomiont indítunk Casoiara. Jelentkezni Sándor Iván és Társa irodában lehet. Figyelmeztetjük tagjainkat, a villamos vasut megváltozott menetrendjére.

— **KEDVEZMÉNYES UTAZÁS A PODGORIA—HEGYALJÁRA.** A Podgoria—hegyaljai villamos vasut igazgatósága közli, hogy folyó hó 21-től kezdődőleg visszavonásig, minden szombaton és vasárnapon, a Podgoria—Hegyaljára utazók részére kedvezményes áru weekend- és kiránduló-jegyeket ad ki. A weekend-jegyek árai: Aradról Ghioroc, Minis, Paulis, Barața és Covasintig (5 zóna) II. o. 62.—, III. o. 47.—, Livada, Poala Muntelui, Siria, Cladova és Radnaig (6 zóna) II. o. 72.— lei, III. o. 57.—, Galșa, Măscu és Pâncotaig (7 zóna) II. o. 77.—, III. o. 62.— lei. Ezen jegyek szombatonként a 11 óra 30 perckor induló vonattól vasárnap a 14 óra 30 perckor induló vonatig adatnak ki Arad állomás jegypénztáránál és a visszajövetelhez hétfőn, vagy ha ez ünnepnap, az ezt követő nap 12 órájáig érvényesek. A kiránduló jegyek árai: Az 5-ik zónában II. o. 57.—, III. o. 42.—, a 6-ik zónában II. o. 67.—, III. o. 52.— végül a 7-ik zónában II. o. 72.—, III. o. 57.— lei. Ezen jegyeket Arad állomás-pénztára vasárnaponként az első vonattól a 14 óra 30 perckor induló vonatig szolgáltatja ki és a visszautazáshoz mindenkor csak a kiszolgáltatás napján érvényesek.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszer-tár. Bulev. Regina Mária 25. (Tel. 15-10.)

DANCIU gyógyszer-tár. Piața Mihai Viteazul 13. (Tel. 15-78.)

BERGER gyógyszer-tár. Saguna ut **BERNÁTH** gyógyszer-tár. állomással szemben

Rádióműsor:

Romániai időszerűségeket.
PENTEK, MÁJUS 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny hanglemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Vegyes zene hanglemezek. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények, külföldi időszerű hírek, rádióujdonságok. 17.30: Strajerek órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti újdonságok. 19.15: Filmrészletek hanglemezekről. 19.40: Rádióegyetem: Társadalom és állam. Prof. Nicolae Iorga előadása. 20—20.30: Hanglemezek. 20: Kamarazene. RR: 20.35: Hanglemezek. 21.15: A Cluj—kolozsvári román ortodox püspökség énekkarának a hangversenye. Vezényel A. Bena. (Közvetítés az „Ateneul Român”-ból). 1. Egyházi énekek. (A szünetben: hírek, sport). 2. Világi dalok. A hangverseny után szórakoztató zene hanglemezekről. RB: 20.35: Közvetítés az „Opera Română”-ból. Színrekerül: „Hoffmann meséi”. Opera három felvonásban, elő- és utójátékkal. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Apróságok a léghajózás gyermekkorából. (Felolvasás). 11.45: Az iszákosság. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Hegedűs Gyula és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzeneke. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: A rádió diákfőelőrája. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Az ifjúsági munkatáborok. 18.25: Németh Anna zongorázik. 18.55: Helyes magyarság. 19: Sportközlemények. 19.10: Toll Jancsi és cigányzenekara. 19.45: Közvetítés a Posta rádiótanácsadó irodájából. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. Mozart: „Don Juan” Az I. felv. után kb. 22.05: Hírek. Az előadás után kb. 24: Hírek angol nyelven. 0.05: Hírek francia nyelven. 0.10: Időjárásjelentés. Majd: Ilinczy László jazz-zenekara játszik, énekel Lányi László. Éjjel 1.05: Hírek külföldi magyarak számára.

Budapest II. 19.10—19.35: Gyorsírótanfolyam. 20.30—20.55: Vadnai Károly emléke. 21—21.20: Hírek. 21.30—22.30: Szimfonikus zenekar. 22.35—23: Hanglemezek. 23.05: Időjárásjelentés.

SZOMBAT, MÁJUS 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny. Utána háztartási, gyógyászati ta-

nácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli zene. A Tandin-zenekar játéka. Közreműködnek Mia Braia és Petre Alexandru. 14.15: Időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények, külföldi időszerű hírek, rádióujdonságok. 17.30: Strajerek órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Munții Apuseni. N. Gheorghiu előadása. 19.17: Az első szekerészszed fuvószenekarának a hangversenye. Vezényel Dumitriu főhadnagy. (A műsorban: Donizetti: Az ezred lánya-nyitány. Czibulka: Stefánia-gavott, stb.) 20.10: A strajeri mozgalom és tan. Prof. dr. St. Soimescu. 20.30: A „Renașterea” énekkar hangversenye. (Turnu-Severin). Vezényel: C. Cividu. 21: Rádióüzenetek. 21.15: Táncczene. A Ghindă-jazz-zenekar műsora. Közreműködik: Jean Moscopol (ének). 22.50: Hírek, sport. 22.40: A Grigoraș Dinicu tánczenekar esti hangversenyének a közvetítése. Atvitel a „Continental”-étteremből. 24: Hanglememűsor.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Somlyai Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás). 11.45: Mit nézzünk meg? (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Goda Gizella énekel, Balázs Frigyes hegedül zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A

rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Zelk Zoltán meséi. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Mit üzen a rádió? 18.30: A rádió szalonzeneke. 19: A firenzei dóm tetején. 19.30: Bihari János-est. 20.25: Helyes magyarság. 20.30: Gogolák Lajos dr. előadása. 21: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.55: Szabó Kálmán és jazz-zenekara játszik. 24 Hírek német nyelven. 0.05: Hírek olasz nyelven. 0.10: Lendvai Jóska és cigányzenekara muzsikál. Éjjel 1.05: Hírek külföldi magyarak számára.

Budapest II. 18—18.25: A rádió szalonzeneke. 18.30—18.55: A gyermekek a magyar néphagyományban. 20.30—20.55: Mezőgazdasági félóra. 21—21.20: Hírek. 21.25—22.25: Hanglemezek. 22.30—23: A tallini magyar képzőművészeti kiállítás megnyitása.

Rendelet törvény jelent meg az erdők kitermelése és a faáru forgalmának szabályozása ügyében

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszter rendelet törvényt dolgozott ki a faáru forgalmának szabályozásáról. Az első szakasz értelmében az erdők kitermelése csak a kerületi erdőgazgatóság engedélyével történhetik. A kitermelt faáru szállítását csak abban az esetben lehet végrehajtani, ha az árut szállítási bírcsa kíséri, amelyet minden illeték és bélyeg alól mentesítenek, vagy pedig ahhoz eladási nyugtát mellékelnek, amelyben feltüntetik az erdőből vagy a raktárból való elszállítás időpontját és a szállító-cég, illetve a tulajdonos nevét. Ezek a nyugták 24 óráig érvényesek. A fatelepek és a fűrészek tulajdonosai könyvet kell hogy vezessenek a telepre vagy a fűrész-

hez érkezett árukról, ugyanehhez pedig meg kell őrizniök a szállítási igazolást. Azoktól akik nem alkalmazkodnak ehhez a rendelkezéshez, az árut elkobozzák és 10 ezer lei pénzbüntetést rónak ki rájuk.

Megtiltja a rendelet törvény a turo vagy más áru fenyőkéregbe való csomagolását.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** :: szó 2 lei

LEVELEZÉS

Bátor kislány. Háromat megkaptam, az is nagyon szeretlek, bizhatsz bennem. Irjál. Csókollak. 3572

ALKALMAZÁS

Megbízható mindenest keresek azonnalra. vagy 1-ére. Cim a kiadóban. 3470

Összeállítás terimasszázsozó ajánlközlik házakhoz olcsón. Cimeket a kiadóba kér. 3563

Kétszobas összkomfortos lakást keresek. „Szép lakás” jellegre a kiadó hivatalba. 3573

Száraz világos p... raktárnak vagy műhelynek kiadó. Bővebbet a házban, Daubner cukrászdában. 3550

Csendes, összkomfortos, modern és garantáltan féregmentes 3 szobás lakást keresek, lehetőleg magánháza, a Pista Avram lancu közelében, november 1-re. Cimeket „Pontos írást” jellegre a kiadóba kér. 3470

VETÉL-ELADÁS

Atjakannát megvételre keresek. Str. Numa Pompiu 52. 3547

Komplett hálószoba eladó. Cim Str. Grigorie Alexandrescu 48. 3574

Zongoraszek parázott, darabja lei 400. Körfofel lei 400. Összecsukható vasagy lei 350, fehér vasagy lei 1000 fehér szekrény 500, varrógép 1500, félháló 3000, regények köve lei 15 drbja, irodai karosszek 300, villanycsillárok 700. Tempo bizom. üzlet, Fischer Eliz-palota, Arad.

Modern foteliek antik szekrények és könyvszekrények, olcsó hálószobák és bútor szövetekben nagy választék. Adler. Bratianu 2—4.

Jókarban levő Szepessy-féle mély gyermekkosci megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3565

Modera új kétszokrényes teli hálószoba, egy sötét francia háló prima kivitelen és recamié eladók asztalosnál. Calea Saguna 92. 3569

Eladók:

Modern tüllfüggöny (stor), tüll asztalterítők, eorú és fekete tüll terítők filc-applikációval, nappalavatók diványpárnák és egyéb kézimunkák. FEKETE, Strada Cosbuc 34.

IRÓASZTALOKAT, modernet, keveset használtat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Szepessy-féle mély gyermekkosci jó karban, eladó. Baritiu 6.

Modern, vadonatúj francia díó hálószoba

szolid faragással asztalosnál jutányosan eladó. Bul. Eroului Necunoscut 27., az Aradul Nou-i villasorban, a Kemerle-fűszerüzlettel szemben.

Tiszta, mosott rongyot

gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INGATLAN

Alkalmi ház eladás

Be városban, zsidótemplom közelében, emeletes gyárhelyiséggel. 1x3 szoba, elő, fürdő, cselédszoba és 1x2 szoba, előszoba lakással bíró ház, majdnem ekekárban 820.000 leiert eladó

Egyedüli megbízot.

Kiss Lajos „URANUL” ingatlanrodája, Str. Horia 2. szám. TELEFON: 25-46

Földszintes, esslingeni rollós 2 lakásos belvárosi ház, átvehető bankteherrel, eladó. Szivességből: Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota 3568

KÜLÖNFÉLEK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért olcsó butorkat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépét, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolók lakásban és pldlason heverő bármilynemű felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívás a házhoz jövek. Gojdu-uca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Modern sötét díóházo,

topolvah lok, ebéllok, csillárok, uriszobaberendezés, recamiéer, antik tildgarn turak olcsón és nagy választékban.

Zálogkölcsonöket

közvetitunk a timisoarai zálogháza, eöleget nyitunk Ho-szabbtást o osón vá launok.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

Legújabb jelentéseink:

Ma teszik közzé a csehszlovák kisebbségi törvényjavaslatot

Nem elégtől ki a szudeta-németeket a kormány javaslat.

Londorból jelentik: Az angol sajtó úgy tudja, hogy a csehszlovák kormány holnap teszi közzé az új nemzetiségi törvényjavaslatot. Az új törvény javaslat 10 fejezetből és 400 szakaszból áll. A javaslatot megküldik az angol-francia kormányoknak véleménynyilvánítás céljából. A Daily Express prágai levelezője úgy tudja, hogy Kund szudeta-

német képviselő felkereste Hodzsa miniszterelnököt és kijelentette, hogy a szudeta németek visszautasítják a prágai kormány javaslatát. Szerinte a javaslat ugyanis a szudetanémet követeléseknek 5 százalékát sem teljesíti. A szudeta németek helyi önkormányzatot, tehát rendőrséget és helyi pénzügyi közigazgatást követelnek.

Letörlik Magyarországon a földalatti szervezkedést

Imrédy miniszterelnök bemutatkozott a Kérendőházban is. — Keresztes-Fischer belügyminiszter újabb törvényjavaslatát a tiltott szervezkedések ellen.

Budapestről jelentik: Imrédy Béla az új magyar kormány elnöke csütörtökön délelőtt mondta el a felsőházban bemutatkozó beszédét. Hangzott, hogy programja egységes koncepciót igyekszik megvalósítani. Az új kormány keresztény nemzeti alapon áll és az a politika, amelyet ő kíván folytatni, jobboldali politika. Ezentúl emelkedett szellemnek kell érvényesülni nemcsak a magasabb fórumokon, hanem az ipari munkahelyeken is. Kijelentette, hogy a földalatti szervezkedés nem magyar tulajdonság és ha ez mégis elhárítódott, akkor a magyar kormány igen erélyes

eszközökhöz kell nyulnia. A képviselőház csütörtöki ülésén általánosságban tárgyalta az egyesülési szabadsággal való visszaélések megtorlásáról szóló törvényjavaslatot. A vita után Keresztes-Fischer Ferenc magyar belügyminiszter válaszolt a felszólalásokra és hangzott, hogy az új kormány gátat kíván vetni azoknak a jelenségeknek, amelyek akadályozzák a nemzeti eszmék szabad érvényesülését. Beszéde végén bejelentette, hogy a földalatti szervezkedés ellen a kormány erélyesen fog fellépni.

Kürtölte egész családját mert a felesége nem akart békülni

Győrben jelentik: Csütörtökre virradó éjszaka Hergott János mosonszentjánosi gazda behatolt apósa, Balogh András házába, hogy feleségével, aki elhagyta és nem akart hozzá visszatérni, leszámoljon. Baltacsapással támadt az átvő apósára és anyósára, majd a másik szobában rátalált feleségére és annak tor-

kát beretvéval vágta át. Ezután két éves kisleányát törülköző segítségével megfojtotta és végül a saját nyakát is átvágta. Amikor a szörnyű tömegmészárlást reggel felfedezték, az após, a feleség és maga a gyilkos már halott volt. Anyósát és kisgyermekét haldokolva szállították kórházba.

Cardenas mexikói elnök eltávolította utjából politikai ellenfeleit

„A petróleumtársaságok segítik az árulókat”
Mexicóból jelentik: Cardenas köztársasági elnök lemondására kényszerítette Saturno Cedillo tábornokot, San Luis Potosi állam tényleges kormányzóját, aki forradalmi mozgalmat szervezett a köztársasági elnök személye ellen. Cardenas elnök közölte Cedilloval, hogy visszavonulhat las-palomasi uradalma, de előbb át kell adnia fegyvereit és lőszereit. A köztársasági elnök bejelentette azt is, hogy a petróleumtársaságok segítik az árulókat, hogy megzavarják az állam rendjét és így álljanak bosszút a kisajátítás miatt.

Négyeszeres gyilkosságért

Halálra ítélték Marek Mártát

Neumann Jenő bünrészesség címén kétszertel sulyos börtönt kapott.

Bécsből jelentik: A Német Távirati Iroda híradása szerint a bécsi esküdtbíróság négyeszeres gyilkosságért halálra ítélte Marek Mártát, aki megmérgezte férjét, egyik gyermekét és két rokonát, hogy a biztosítási összeget utának felvegye. Neumann Jenőt, a gyilkos asszony vádlott társát, aki a kommunista uralom alatt Magyarországon teljesített szolgálatot, étesztendei sulyos börtönbüntetésre ítélték. A halálra ítélt asszony férje, Marek mérnök anakidején öncsonkítást követett el a biztosítási összeg megszerzéséért.

Ideiglenesen nyomatott az „ARADI ÚJSÁG” nyomdájában.

Bevonultak a japánok Szuceu városába

Sanghaiból jelentik: Csütörtökön délelőtt a japánok elfoglalták Szuceu város nyugati erődítményeit. Délben már a város legnagyobb része birtokukban volt, kivéve az egyik külső részt, ahol véres ucai harcok folynak.

Sajtóügyi értekezlet Bucuresti-ben

Az aradi prefektúrához távirat érkezett a bucuresti propagandaügyi igazgatóságtól. A távirat tartalma szerint valamennyi lap tulajdonosát és igazgatóját május 22-ére a fővárosba hívják, ahol a propagandaügyi igazgatóság a lapok érdekeit szolgáló rendkívüli fontosságú nyilatkozatokat közöl. A gyűlés után a lapok tulajdonosai és igazgatói banketten vesznek részt.

Újra elhalasztották a döntést az Ungár dr. elleni rágalmozási perben

Az aradi törvényszék első tagozata ma ismétlenül foglalkozott dr. Ungár Adolf, a Timișoara-temesvári egykori Magyar Párt volt ügyvezető elnökének rágalmozási ügyével. Mint köztudomású, az volt a vád, hogy egy bünperrel kapcsolatosan dr. Ungár Adolf ügyvéd sértő kifejezéseket használt volna a Timișoara-temesvári törvényszék egyik vizsgálóbírójával és ügyészével szemben. A megítélésért bírák felsőbb engedéllyel az aradi törvényszék előtt pert indítottak Ungár Adolf dr. ellen.

Ebben az ügyben eddig tárgyalást nem tarthattak, mert a bünper aktái, amelyek ez a rágalmozási per mellékhatása, az Oradea-nagyvárad vizsgálóbíró előtt heverték. A mai tárgyalásra a több izben is sürgetett akták megérkeztek, a törvényszék úgy döntött, hogy miután a feljelentést egyenesen a törvényszékhez adták be, átteszik az ügyet az ügyészséghez, hogy az új büntetőtörvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően vádiratot készítsen és küldje át a törvényszékhez ítékezés végett.

LEGUJABB SPORT

Visszalépett az Universitatea a selejtező mérkőzésektől

— A Ripensia — AMEFA barátságos mérkőzést Aradon játszik vasárnap —

A Cluj-kolozsvári Universitatea már hetekkel ezelőtt azzal a gondolattal foglalkozott, hogy nem vesz részt a selejtező-mérkőzéseken. Az egyesület eme szándékát véghez is vitte és beadványban közölte a szövetséggel, hogy visszalép a selejtező mérkőzésektől. Ilyenformán az Aradra kitűzött Universitatea—Vulturii-mérkőzés elmarad és helyette az AMEFA a Timișoara—Temesváron tervezett Ripensia elleni barátságos mérkőzést bonyolítja le Aradon. Az aradi sportközönség így vasárnap még érdekesebb sporteseményben részesül, mintha az „U”—Vulturii-mérkőzést bonyolították volna le. Ugy az AMEFA, mint a Ripensia legjobb összetételben állnak fel a mérkőzésre.

Nem jelent meg utolsó mérkőzésén a Dacia-Unirea

— A Rapid a csoportbajnok —

Bucuresti. Csütörtökön került volna lebonyolításra a Rapid—Dacia Unirea bajnoki labdarugó mérkőzés, amely a nemzeti bajnokság első csoportjának utolsó mérkőzése lett volna. A mérkőzésre a Dacia Unirea csapata nem je-

lent meg és így a játékot a szabályok értelmében 3:0 gólaránnyal a Rapid javára igazolják. Ezzel az AMEFA átadta első helyét a Rapidnak, amely ilyenformán megnyerte a csapatbajnokságot.

RUGBY:

Németország—Románia 8:3 (8:3)

Bucuresti. Az ANEF-stadionban nagy érdeklődés mellett bonyolították le csütörtökön a német—román rugby-mérkőzést, amely a német csapat 8:3 (8:3) arányú győzelmével végződött. A németek góllait Hochberg és Röde-

rer szerezték, a román gólokat pedig Popa. A második féldőben a román csapat fölényben volt, de nem tudott eredményt elérni. Bíró Camil Ion.

— AMERIKA GYŐZÖTT AZ EUROPA—AMERIKA ÖKÖLVIVÓ MÉRKŐZÉSEN. Csikagóból jelentik: Európa—Amerika válogatott amatőr ökölvívó mérkőzést Amerika csapata nyerte meg 5:3 arányú eredménnyel.